

Kymin Paperiteollisuus Oy:n julkaisu 54. vuosikerta

MYÖS MUITA INVESTOINTEJA PALOTURVALLISUUTEEN

Arvonlisävero tulee. Mitkä sen vaikutukset ovat? Sivu 2.

Tavarat, palvelut, pääoma ja henkilöt liikkuvat vapaasti Euroopan unionissa. Sivu 2.

Työilmapiiri säilynyt tiukasta kilpailutilanteesta huolimatta. Sivu 4.

KUVA: KEUJO KOIVULA

Sprinkleröintityöhön osallistuivat mm. (edestä lukien) Osmo Pekkalin, Kalervo Ahola, Risto Vuorinen, Jukka-Pekka Ruokolainen ja Väinö Komulainen.

Kuusanniemeen 3 kilometriä sprinkler-putkistoa

Kuusanniemen sellutehtaalla toteutetaan parhaillaan laajaa sprinkler-putkistojen ja -sammuttimien asennustyötä kuljettimille ja putkisilloille. Sprinkleriveden runkoputkea tehdään puolisen kilometriä ja sprinklerputkistoa noin kolme kilometriä. Suuttimia asennetaan noin 900 ja hälytysventtiilejä viisi.

Huhtikuun alussa alkanut hanke työllistää runkoputken osalta kuusi henkilöä, 6-8 sprinklerlaitteiden asen-

tajaa sekä työnjohtajan. Työmäärä on yhteensä noin 4 000 tuntia.

Valtaosan hankkeesta urakoi YIT-Yhtymään kuuluva PPPTH, runkoputken eristykset Saimaan Eristys Oy ja sähkösaatot Eltekno Oy.

Uudelta kuorimolta hakeen kasavarastoille johtavan kuljetinsillan sprinklaus saatiin käyttöön toukokuussa.

Myös kuorimon vieressä sijaitseva kuorikuljetin sekä vanhalta kuorimolta uudelle johtavat kuljetinsillat varustetaan sprinklerlaitteilla.

Niin ikään uusi kuorimo sprinklataan kokonaisuudessaan, kuten myös ostopurun vastaanottotaskut sekä ostopurke-levaattori.

Hakekasojen alla olevat kuljettimet ovat käyttöönotosta eli vuodesta 1989 lähtien olleet varustettuja sprinklerilaitteilla. Kevään aikana saa myös hakekasoilta seulomolle johtava kuljetin sammutuslaitteet.

Sprinkleröinti laajennetaan myös sellun kuivauskoneelta haihduttamolle johtavalle putkisillalle sekä siir-

retään levypajan vieressä sijaitseva sprinklerpumppaamo kuorimon läheisyyteen kuljetinsillalle.

Sprinkleröintityötä valvoo teknikko **Osmo Pekkalin** tehdaspalvelun koneosastolta. Työssä on jatkuvasti mukana myös palovartija, koska vedentulo joudutaan hetkittäin katkaisemaan asennustöiden vuoksi.

Sprinkleröinti toteutetaan uutta kuorimoa lukuunottamatta ns. kuivajärjestelmällä. Kuljettimille vedetyissä vesiputkissa ei normaalitilassa ole vettä. Lämpötilan

nousu aiheuttaa hälytysventtiilien laukeamisen, ilman poistumisen putkistoista ja verkoston täyttymisen vedellä noin minuutissa.

Verkostotöiden yhteydessä sprinklerverkosto erotetaan palovesiverkostosta. Sprinklerverkosto saa veden jatkossa suoraan konekorjaamon ja kuivaamon välillä sijaitsevasta pumppaamosta. Mainitusta pumppaamosta tullaan ottamaan vesi mm. hienopaperitehtaan, soodakattilan, kuorimoiden ja ha-

 Sivulle 12.

Satavuotissäätiö jakoi jälleen apurahat. Apurahan saajien ohjelmaosuudella Outi Keisala soitti viulua Saara Keisalan säestämänä. Sivu 6.

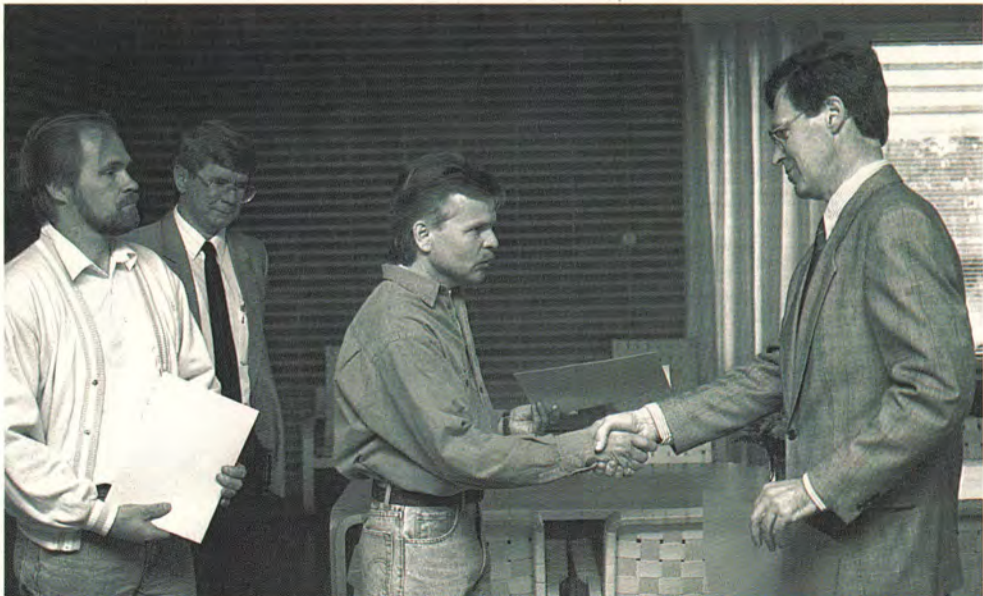
Arkkisalilaisille Kymin historian suurin aloitepalkkio

Suurin Kymillä koskaan maksettu aloitepalkkio, yhteensä 97 424 markkaa, luovutettiin 23.5. kunniakirjojen kera A4-valmistajille **Aatto Inkeröiselle** ja **Ari Sundqvistille**. Aloitteen tekijät laitoivat viime vuoden marraskuussa arkkisalalin laajennusosassa toimivan neljän A4-linjan käärimäkoneeseen "vanteenpötkät kiinni teipillä" ja ehdottivat

toimivaa ideaansa aloitteeksi.

Arkkisalalin tuotantopäällikön **Jarmo Järvisen** asiantuntijalausunnon mukaan ratkaisulla saavutettiin toistuvaa hyötyä. Palkkio jaettiin aloitetoiminnan sääntöjen mukaisesti puoliksi eli molemmat saivat 48 712 markan verollisen aloitepalkkion.

 Sivulle 12.

Aloitepalkkion vastaanottivat toimitusjohtaja Pehr-Eric Pättiltä A4-valmistaja **Aatto Inkeröinen** (kättelemässä) ja **Ari Sundqvist** (vas.). Takana arkkisalalin tuotantopäällikkö **Jarmo Järvinen**.

Lamminmäen jätehuoltoalueen kuljetusjärjestelyt ovat edenneet hyvin. Sekalaisen jätteen puristimen edessä **Matti Laine (vas.) ja **Esa Floman**. Sivu 9.**

3.6.1994

POVARI

Vihreää osaamista

Ympäristöongelmat nousivat julkiseen keskusteluun 1960-luvulla. Aluksi huomio kiintyi ympäristömyrkyihin ja erityisesti kemianteollisuuteen. Myöhemmin huomiota alkoivat saada osakseen myös muut teollisuudenalat ja keskustelu laajeni päästöihin, jotka kohdistuvat ilmaan, veteen ja maaperään. 1980-luvulla painopiste siirtyi paikalliselta tasolta kohti kansainvälisiä, ns. globaaleja ympäristöongelmia kuten aavikoituminen, otsonikato, ilmakehän muutos (ns. kasvihuoneilmiö) ja luonnon monimuotoisuuden (biodiversiteetti) vaarantuminen.

Metsäteollisuus, joka toimii aidossa, globaalissa kilpailutilanteessa, on kokenut tämän kehityksen kantapään kautta. Saadakseen tuotteen markkinoille ei enää riitä sen hinta ja laatu — ympäristöstävällisyyttä vaaditaan sekä valmistusprosessilta että raaka-aineelta.

Suomalainen metsäteollisuus onkin reagoinut markkinoiden uusiin vaatimuksiin kiitettävästi. Nykyinen ympäristöajattelu perustuu tuotteen koko elinkaaren hallintaan. Vaikka Suomen massa- ja paperiteollisuuden tuotanto on viimeisen kolmen vuosikymmenen aikana viisinkertaistunut, on sen aiheuttama jätevesikuormitus laskenut samana aikana kymmenenteen osaan.

Selluteollisuudessa on siirrytty kloorittomiin valkaisuun menetelmiin. On rakennettu keräyspaperia hyödyntävät tehtaat niin Suomeen kuin Keski-Eurooppaan. Metsäpolitiikkaa uudistetaan ekologisesti kestäväälle ja luonnon monimuotoisuuden säilyttävälle pohjalle. Metsässä pyritään toimimaan siten, että puuston ohella myös muu metsäluonto kykenee itse ylläpitämään jatkuvuuttaan.

Puuta on totuttu käyttämään kolmeen päätarkoitukseen: rakentamiseen, energiantuotantoon sekä paperin ja kartongin valmistukseen. Entsyymitekniikan kehitys on avaamassa puun käytölle neljännenkin linjan - käytön kemianteollisuuden raaka-aineena. Metsäklusteri vain tiivistyy.

Kiehtovinta sellu- ja paperiteollisuuden tulevassa kehityksessä on mahdollisuus sulkea tehtaan kierrot. Kun vesikierrot on suljettu, lähestytään päästövapaata laitosta. Mikäli lisäksi kaikki kiinteät jätteet ovat entsyymitekniikan ansiosta biohajoavia, käytetty raaka-aine uusiutuvaa ja siten osa vapaata hiilikiertoa, voidaan tällaista tehdaskokonaisuutta jo kuvata aidoksi kestävä kehityksen teollisuudeksi. Vihreä kulta muuttuu vihreäksi osaamiseksi.

Näin metsäteollisuus toimii tänään monen tavoitteen puristuksessa. Yhtäältä on pönkitettävä taloudellista hyvinvointia, toisaalta suojeltava ympäristöä. Kehittyvän teknologian ja elävän luonnon prosessien välinen yhtäläisyys on kuitenkin hämmästyttävä.

Molemmat järjestelmät pyrkivät suljettuun kiertoon, jossa yhden prosessin jäte on toisen raaka-ainetta ja jossa mitään ei hukata — jätetä käyttämättä. Luonnon suljettujen kiertojen syntymiseen on kulunut satoja miljoonia vuosia. Sama pyrkimys, vaikkakin paljon nuorempana, näkyy metsäteollisuuden teknologiassa niin raaka-aineiden kierrätyksenä, hukkalämmön hyödyntäjänä kuin päästöjen minimoimisena. Korkea teknologia — päinvastoin kuin usein väitetään — se ei ole ympäristön vihollinen, vaan sen ystävä.

EU:ssa tavarat, palvelut, pääom

Euroopan nykyisen yhdenmiskehityksen taustalla on jo yli 30 vuotta jatkunut työ. Vuonna 1985 hyväksyttiin ns. Valkoinen kirja yhteisten sisämarkkinoiden luomiseksi ja vuonna 1987 allekirjoitettiin enemmistöpäätökset salliva Yhtenäisasiakirja.

Yhdentymisen vauhdittajana on ollut tarve saada uutta taloudellista ja teknologista voimaa, jotta pystyttäisiin kilpailemaan Yhdysvaltain, Japanin ja Aasian teollistuvien maiden kanssa. Kilpailukykyyn lisääminen edellyttää laajojen "kotimarkkinoiden" eli rajoituksista vapaiden sisämarkkinoiden luomista.

Länsi-Euroopan yhdenmiskemitys vaikuttaa suomalaisten yritysten toimintaympäristöön: kiristämällä kilpailua vientimme päämarkkina-alueella EU:ssa ja avaamalla samanaikaisesti kotimarkkinat ulkomaiselle kilpailulle. Eri maiden toisistaan poikkeavat tekniset määräykset, standardit ja tarkastusvaatimukset muodostavat kaupan teknisiä esteitä. Näiden poistaminen on yksi EU:n sisämarkkinaohjelman keskeisiä tavoitteita.

Tavaroiden vapaata liikkumista jäsenmaiden välillä edistetään: **Yhtenäistämällä tuotteita koskevia määräyksiä ja standardeja.** Keskeisinä lähtökohtina ovat tällöin direktiivit. Valmistajan tulee tuntea tuotteitaan koskevien säädösten sisältö.

Ns. uuden menettelyn mukaan direktiiveissä määritellään oleelliset terveyttä ja turvallisuutta koskevat vaatimukset. Vaatimukset täyttävät tekniset ratkaisut

esitetään eurooppalaisten standardisointijärjestöjen laatimissa harmonisoiduissa standardeissa. Standardit ovat vapaaehtoisia, mutta niistä poikettaessa on osoitettava olennaisten vaatimusten täyttyminen.

Tunnustamalla vastavuoroisesti kansallisia määräyksiä. Tavaraa, joka on laillisesti valmistettu ja tuotu markkinoille yhteen jäsenmaahan, täytyy saada vapaasti markkinoita myös muissa jäsenmaissa. Markkinoille pääsy voidaan estää vain selkeällä terveyteen, turvallisuuteen ja ympäristönsuojeluun liittyvillä perusteilla.

Tunnustamalla vastavuoroisesti tarkastustuloksia. Tuotteen valmistajan vastuu vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa korostuu viranomaiskontrollin sijaan. Arviointi perustuu malleihin, joilla määritellään tuotteen suunnittelu- ja valmistusvaiheen laadunvarmistusmenettelyt.

Vaihtamalla tietoja uusista teknisistä määräyksistä ja standardeista. EU-maat tiedottavat toisilleen valmisteilla olevista kansallisista teknisistä määräyksistä ja standardeista, jotta kaupan esteiden syntyminen estettäisiin ennakolta.

Palvelujen ja pääomien vapaa liikkuminen

Palvelumarkkinoiden avaaminen merkitsee suurempaa uudistusta kuin tavarakaupan vapauttaminen. Siksi joissakin tapauksissa palvelujen täydellisen liikkumisvapauden toteuttaminen vie vielä aikaa.

Kuljetukset, niin maiden väliset kuin sisäisetkin, vapautuvat. Toi-

saalta Keski-Euroopassa liikennettä ja kuljetuksia tullaan ympäristöhaittojen vuoksi rasittamaan veroin ja maksuin.

Rahoituspalvelujen avautumisen myötä on mahdollista pitää tiliä ulkomaisessa pankissa sekä lainata rahaa ja käydä arvopaperikauppaa yli rajojen. Samoin voidaan ottaa vakuutus ulkomaisesta vakuutusyhtiöstä.

Palvelujen vapaa liikkuminen koskee myös informaatio-, tele- ja audiovisuaalisia palveluita.

Pääomaliikkeet ovat Suomessa vapautuneet jo aiemmin.

Ihmisten vapaa liikkuvuus

Vaikka vapaa liikkuvuus toiseen EU-maahan toteutuu, kestänee melko pitkään, ennen kuin rajavalvonta on kokonaan poistettu EU:n alueelta.

EU-maan kansalainen voi hakea työtä ja työnantaja henkilöstöä toisesta maasta. Erillistä työluppaa ei tarvita. Oleskelulupa myönnetään anomuksesta, kun työpaikka on löytnyt ja uusitaan normaali tapauksissa viiden vuoden

Arvonlisäverolaki tuli voimaan 1.6.1994

Suomen liikevaihtoverojärjestelmää on viime vuosien aikana uudistettu vastaamaan muissa maissa sovellettavaa yleistä kulutusverotusta. Arvonlisäverotukseen siirtymisen on viimeinen vaihe tässä uudistustyössä.

Nyt toteutettavan vaiheen tavoitteena on ollut liikevaihtoverojärjestelmämme muuttaminen vastaamaan yleisessä kulutusverotuksessa sovellettavaa kansainvälistä käytäntöä. Mukaautuminen kansainväliseen käytäntöön on tärkeää jo sen vuoksi, että vientiteollisuudella, jota konsernimme edustaa, olisi verotuksellisesti yhtäläiset kilpailuedellytykset keskeisten kilpailijamaiden kanssa.

Myös Euroopan unioniin liitty-

minen edellyttää Suomelta arvonlisäverojärjestelmän käyttöönottoa. Kesäkuun alussa voimaantuleva arvonlisäverolaki (AVL) ei tosin vielä kaikilta osin täytä EU:n asettamia vaatimuksia, vaan lakiin tarvitaan lähinnä ns. alkutuotevähennystä koskevia muutoksia EU:iin liittymisen yhteydessä.

Soveltamisala

Liikevaihtoverotus on ollut tavarakeskeistä. Veroa on maksettu liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavaroiden ja eräiden lähinnä tavaroihin kohdistuvien palveluiden, kuten esimerkiksi korjauspalveluiden myynnistä. Myös tavaroiden maahantuonti on ollut veronalaista.

Arvonlisäverotus laajentaa yleisen kulutusverotuksen veropohjaa. Vero kohdistuu periaatteessa

kaikkein liiketoiminnan muodossa tapahtuvaan hyödykkeiden myyntiin, eli tavaroiden lisäksi palvelut tulevat laajasti arvonlisäverotuksen piiriin.

Veropohjan laajentaminen merkitsee myös eräiden tällä hetkellä verottomien tavaroiden verotuskohtelun muuttumista. Esimerkkinä aikaisemmin verottomista tavaroista, jotka muuttuvat kesäkuun alun jälkeen verollisiksi, voidaan mainita vesi. Samoin irtaimet maa-ainekset kuten hiekka, sora ja multa tulevat verollisiksi.

Vaikka arvonlisäverotuksessa pääsääntöisesti kaikki tavarat ja palvelukset tulevat verollisiksi, on tiettyjen hyödykkeiden vapauttaminen verosta nähty perustelluksi. Verottomia palveluita tulevat olemaan mm. terveyden- ja sairaanhoito, sosiaalihuolto, koulu-

Ma ja henkilöt liikkuvat vapaasti

välein. Kaikilla EU-kansalaisilla on työpaikalla samat oikeudet kuin kyseisen maan kansalaisilla.

EU-maiden **sosiaaliturvajärjestelmiä** sovitetaan yhteen siten, että sosiaaliturva ei estä muuttoa. Maat **tunnustavat vastavuoroisesti toistensa tutkinnot ja opiskelijat sekä eläkeläiset** oivivat muuttaa toiseen EU-maahan. **Yrittäjät** ja ammatin-

harjoittajat saavat käynnistää toimintaa toisessa maassa ja yrityksillä on oikeus perustaa ja hankkia edustustoja, sivutoimistoja ja tytäryhtiöitä. Ulkomaisella työnantajalla on kuitenkin oikeus vaatia työnhakijalta kielitaitoa.

Teksti: Reijo Virta

EU-AIKATAULU

Toukokuu

Hallitus ja eduskunta saivat käsiteltäväkseen maatalouden kansallisen tukipaketin.

Kesäkuu

Presidentti ja hallitus antavat valtuudet allekirjoittaa liittymissopimus. Eduskunta hyväksyy kansanäänestyslain ja kansalliset tukitoimet.

24.6.

EU- ja hakijamaiden edustajat allekirjoittavat liittymissopimukset EU:n huippukokouksessa Korfulla.

Heinä-elokuu

Hallitus antaa liittymissopimuksen eduskunnan käsiteltäväksi.

Loka-marraskuu

Suomessa järjestetään neuvotaantava kansanäänestys jäsenyydestä hallituksen ehdotuksen mukaisesti 16.10.

Marras-joulukuu

Liittymissopimuksen hyväksyminen eduskunnassa edellyttää kahden kolmasosan enemmistöä. Myös valtiosääntöön tehdään jäsenyyteen liittyvät muutokset. Kaikkien EU-maiden on hyväksyttävä liittymissopimukset joko kansanäänestyksissä tai parlamentteissa.

1.1.1995

Suomi liittyy Euroopan unionin jäseneksi.

Elintarviketeollisuuden tukipaketti valmistumassa

Osana Suomen ja Euroopan unionin kesken neuvoteltua jäsenyys sopimusta on kotimainen maatalouden ja elintarviketeollisuuden tukipaketti valmistunut ja tulossa päättävien elinten käsittelyyn.

Suomalaisten maataloustuotteiden tuottajahinnat ovat selvästi korkeammat verrattuna EU-maiden hintoihin. Tämä ero on mittavan tuen pääasiallinen selittäjä.

Euroopan unionin tuki maksetaan joko pinta-alaan perustuen tai eläinyksikkökohtaisesti. Unionin yhteinen maatalouspolitiikka (CAP) takaa Suomen maataloudelle 1,7 miljardin markan tuen siinä tapauksessa, että maataloustuotteita tuotetaan neuvotteluissa sovittujen kiintiöitten mukaisesti.

Vuoristotuki (LFA) ja maatalouden ympäristötuki edellyttävät rahoitusta sekä unionista että kansallisista lähteistä. EU:n vuoristotuki ja ympäristötuki ovat ensimmäisenä vuonna yhteensä 1,3 miljardia markkaa ja Suomen valtion budjettivaroista runsaat 2 miljardia markkaa. Kansalliset maatalouden tuet muilta osin ovat siirtymäkauden tukea ja pohjoisen alueen tukea. Pohjoinen tuki on pysyvä ja tuen määrä riippuvainen maataloustuotannon määrästä. Jos maataloustuotanto Itä- ja Pohjois-Suomessa jatkuu nykyisenä, maksetaan valtion varoista vuosittain lähes 4 miljardia markkaa epäsuotuisten kasvuolosuhteiden takia kyseessä olevaa tukea.

Elintarviketeollisuutta on tarkoitus tukea toisaalta korvaamalla kalliimmilla tuottajahinnoilla hankittujen varastojen arvoa että tukemalla elintarviketeollisuuden sopeutustoimenpiteitä. Nämä tuet ovat pääsääntöisesti kertaluonteisia ja suuruudeltaan vajaan kolme miljardia markkaa.

Maa- ja metsätalousministeriön virkamiesten suorittamien laskelmien mukaan koko elintarviketaloutta tuettaisiin ensimmäisenä jäsenyysvuonna 4,3 miljardia markkaa enemmän kuin mitä tällä hetkellä tapahtuu. Jo toisesta jäsenyysvuodesta alkaen elintarviketalouden tuen määrä olisi nykytilannetta vähäisempi. Ratkaiseva tekijä kotitalouksien kannalta katsottuna on se, missä määrin ja kuinka nopeasti ruokakustannukset halpenevat. Tämän hetkiset arviot vaihtelevat tavattoman paljon arvioijasta riippuen. Maa- ja metsätalousministeriö arvioi ruuan halpenevan jo ensimmäisenä jäsenyysvuonna useilla miljardeilla markkoilla.

Heikki Järvenpää

tus sekä rahoitus- ja vakuutuspalvelut. Meitä kaikkia ilahduttaa se, että henkilöstöruokalo toiminta jää edelleen verotuksen ulkopuolelle.

Tärkeänä on pidetty, että sano- ja aikakauslehtien tilausmyynti säilyy nykyiseen tapaan verottomana, jopa niin, että verottomuudesta huolimatta lehtien tuottajat voivat vähentää tuottajan osuutta sisältyvän arvonlisäveron. Lehtien kohdalla puhutaankin nollaverokannasta.

Kiinteistöjen myynti ja vuokraus on arvonlisäverojärjestelmäsäkin pääsääntöisesti verotonta. Sen sijaan nykytilanteesta poiketen rakennustoiminta – sekä talonrakentaminen että maa- ja vesirakentaminen – tulevat arvonlisäverotuksen piiriin. Rakentamistoiminnan muuttuminen verolliseksi on eräs arvonlisäverojärjestelmään siirtymiseen liittyvistä merkittävistä muutoksista. Päättyvän lain aikana varsinainen rakentamistyö on ollut verotonta, mutta käytettyjä rakennusaineita ja tarvikkeita on rasittanut liikevaihtovero.

Verokanta

Liikevaihtoverolain viimeisimmäksi veroprosentiksi jää 22 prosenttia tavaran verottomasta hinnasta. Arvonlisäverolain yleinen

verokanta on sama 22 prosenttia. Arvonlisäverolain voimaantulon yhteydessä kuitenkin luovutaan yhden verokannan järjestelmäsä.

Tiettyjen hyödykkeiden normaalia lievempi verotus on nähty tarpeelliseksi mm. sosiaalisista ja talouspolittisista syistä. Alempaa verokantaa sovelletaan esimerkiksi television lupamaksuihin, joiden veroprosentti on viisi. 12:n prosentin verokantaa sovelletaan henkilöliikenteeseen, majoitustoimintaan, elokuvanäytöksiin, lääkkeisiin ja kirjoihin. Eduskuntakäsittelyn aikana lakiin sisällyttiin eräitä siirtymäkauden säännöksiä, jotka vaikuttavat sekä em. veroprosentteihin keventävästi että piiriä laajentavasti. Tätä kirjoitettaessa ei joukkoliikenteen veroprosentin lopullista suuruutta ole ratkaistu. Hallituksen esityksen mukaan se tulisi olemaan vuoden 1995 loppuun saakka 6 prosenttia.

Taloudellinen vaikutus yrityksiin...

Arvonlisäveroa nimitetään välilliseksi veroksi. Liiketoimintaa harjoittavat yritykset maksavat veronalaisia hyödykkeitä myydessään niistä säädetyn veron valtiolle. Veron osuus on kuitenkin tarkoitettu siirrettäväksi myyt-

vän hyödykkeen hinnassa asiakkaan ja viime kädessä lopullisen kuluttajan maksettavaksi.

Arvonlisäverojärjestelmässä verovelvollinen saa vähentää liiketoimintaansa varten hankkimiansa tuottajan ostohintaa sisältävän veron. Tuotannollista toimintaa harjoittavien yritysten kohdalla vähennysoikeudet ovat jo nykyisin olleet verrattain laajat. Teollisuudessa vähennysoikeuden rajoitukset ovat kohdistuneet lähinnä investointeihin, joiden ei ole katsottu välittömästi palvelevan tuotantotoimintaa.

Niin sanottu piilevä liikevaihtovero, jolla tarkoitetaan verottomien, lähinnä palvelustoimialojen myymiin hyödykkeisiin sisältyvää verorasitetta, on sen sijaan ollut huomattava. Merkittävintä piilevää liikevaihtoveroa sisältävä kustannuserä on vientiteollisuudelle epäilemättä ollut kuljetuskustannuksiin sisältyvä piilevä vero. Verottomia kuljetuspalveluita tarjoavat yritykset eivät ole voineet vähentää kuljetuskalustoonsa ja esimerkiksi polttoaineisiin sisältyvää veroa.

Arvonlisäverojärjestelmässä nämä molemmat rasitteet eli sekä vähennyskelpoton avoin vero että piilevä vero tulevat käytännöllisesti katsoen poistumaan. Piilevän veron osalta poistuminen ta-

pahtuu vähitellen toiminnassa tarpeellisten välineiden, kuten kuljetuskaluston, tullessa korvatuksi uusilla, verottomilla välineillä.

Sekä avoimen että piilevän veron poistuminen tarkoittaa vastaavan suuruisia kustannusten alenemista. Miten tämä vaikuttaa verovelvollisten yritysten väliseen tuotteiden ja palvelusten hinnoitteluun, riippuu poistuvan piilevän veron määrästä tuotteen tai palvelun hinnassa. Oma merkityksensä on myös markkinavoimilla.

...ja kuluttajiin

Arvonlisävero on kulutusvero. Maksettavan veron määrä on suorassa suhteessa kuluttajan kulutuksen määrään. Veron saajana on valtio.

Veropohjan laajetessa ja uusien hyödykkeiden tullessa veron piiriin, näiden hyödykkeiden avoin verorasitus kasvaa veroprosentin määrällä.

Toisaalta verovelvollisten määrän kasvaessa ja veron vähennysoikeuksien laajentuessa pienenee piilevän verorasituksen määrä sekä uusilla että nykyisillä verollisilla toimialoilla. Tämä puolestaan vaikuttaa hintoja alentavasti. Hintojen muutos voi vaihdella eri kulutusmenojen välillä, mutta

on arvioitu, että arvonlisäverouudistuksen nettovaikutus jää suhteellisen vähäiseksi, ehkä 1,5 prosenttiin.

Ehkä eniten arvonlisäverouudistuksen yhteydessä on puhuttu asuntorakentamisen kallistumisesta ja sen vaikutuksesta asuimiskustannuksiin. Valtioneuvoston päätöksen mukaan uuden asunnon ostajalle myönnetäänkin arvonlisäveroavustusta. Avustus on sidottu rakentamisen ajankohdaksi siirtymäkaudella ja sen määrä on 50–400 markkaa neliömetriltä, kuitenkin enintään 48 000 markkaa.

Jokaisen hyväksi

Vaikka arvonlisävero on kulutusvero, voivat maksamiehiksi joutuneet kuluttajat lohduttautua sillä, että pitkällä tähtäyksellä viennin tiyrystemme, mutta myös kotimarkkinayritystemme kilpailukykyyn parantuminen ulkomailta tulevaa kilpailua vastaan koituu koko kansantaloutemme ja sen kautta meidän jokaisen kuluttajan hyväksi.

Vilho Suojalehto

Artikkelin kirjoittaja toimii sisäisen tarkastuksen päällikkönä Kymmene Oy:n rahoitus- ja taloushallinnossa.

SISÄINEN YRITYSKUVA TUTKITTIIN:

Kireästä markkinatilanteesta huolimatta työilmapiiri vähintään säilynyt

Kymin Paperiteollisuus Oy:ssä viime talvena tehdyn sisäisen yrityskuvatutkimuksen mukaan yhtiön yt-menettely toimii ja siihen luotetaan. Myös työterveyshuoltoa ja työpaikan varmuutta arvostetaan.

Henkilöstön mielestä uusiin strategioihin liittyvää viestintää tulisi kehittää ja ansion suuruuteen pitäisi voida vaikuttaa enemmän omalla työpanoksella. Samanlaisesti kuitenkin uskotaan, että on itsellekin eduksi, että yritys menestyy ja että kannattaa pyrkiä parempiin työsuorituksiin.

Professori **Tauno T. Mäen** johdolla tehty tutkimus kertoi menestymistä koetun sekä yksilö- että ryhmätasolla. Korkealle yleis- tasolle luokiteltiin sisäinen tiedottaminen erityisesti Uutiskymin välityksellä, työsuojelu ja hygienia-tilat.

Työn vaativuuden kriteerejä haluttaisiin selventää sekä saada lisäperusteluja suorituksille ja pätevyydelle. Ammattitaidon ylläpitoa olisi kehitettävä erityisesti teknisten toimihenkilöiden ja työntekijöiden piirissä.

Organisatoriset toimintavaltuudet ovat tutkimukset mukaan riittäviä ja esimiestötoiminnassa työn ohjaus, ihmissuhteiden ylläpito ja työtä koskevien keskustelujen helppous. "Kireästä markkinatilanteesta huolimatta työilmapiiri on vähintään säilynyt, osittain myös kehittynyt", totesi professori Mäki.

Kehittämiskohteita

Hän kuitenkin listasi kehittämiskohteiksi organisaation kannustavuuden kasvattamisen, kehitys- ja tuloskeskustelujen vaikuttavuuden sekä ikääntymisen kielteisten puolien torjunnan. Myös tavoite/saavutettu taso -asetelmien sisältämä informaatio pitäisi hyödyntää paremmin.

Myös toimitusjohtaja **Pehr-Eric Pätt** huomautti, että sisäisen yrityskuvatutkimuksen tulosten vertaamista edelliseen, vuonna 1988 tehtyyn tutkimukseen vaikeuttaa suhdannevaiheiden täydellinen erilaisuus.

Mm. tästä syystä sisäistä yrityskuvaa tulisikin Pättin mielestä

tutkia jälleen 2-3 vuoden kuluttua. Huonot taloudelliset näkymät heijastuivat mm. siten, että työpaikan pysyvyyteen ja henkilöstön eduista huolehtimiseen ei luotettu yhtä paljon kuin viisi vuotta sitten.

Esimiehet ottavat parhaiten huomioon parannusehdotukset talous- ja hallinto-osastoilla. Esteeksi parannusehdotuksen tekemiselle nähdään usko, "ettei se kuitenkaan johda mihinkään". Ratkaisun viipyminen liian kauan saa myös monet luopumaan kehittämis ehdotuksista.

Yrityksen menestymisen uskotaan perustuvan kykyyn vetää yhtä köyttä, myös kyvykäs johto ja tuotekehitys ovat tärkeitä. Eri osatekijöiden yhteensopivuus nähtiin eniten henkilöstön työ- taidosta johtuvaksi.

Nykyisillä tuotteilla menestymiseen uskottiin eniten työntekijäryhmässä ja kriittisimpiä oltiin yhtiön johdossa. Usko tuotteisiin oli lujinta hallinnossa ja teknisessä hallinnossa.

Palautte työsuoituksesta annetaan 70 prosentin mielestä harvoin ja vain noin joka viidennen mukaan päivittäin. Kykyjen ja kokemuksen käyttömahdollisuuksiin usko noin 65 prosenttia henkilöstöstä. Esimiehet koetaan parhaimmiksi töidenohjaajiksi talousosastolla ja huonoimmiksi teknisessä hallinnossa.

Selvä enemmistö koki vastuu- ja tehtävämääritykset selkeiksi, mutta vain noin puolet uskoi organisaation hyvään toimintaan. Toimintavaltuudet koettiin riittäviksi, mutta organisaation kannustavuudesta mielipiteet hajaantuivat voimakkaasti. Tuotannon tehokkaaseen toimintaan uskotaan, mutta varauksellisemmin mm. tuotekehityksen ja johdon aktiivisuuteen. Toimitusjohtaja **Pehr-Eric Pätt** otti haasteen vastaan ja totesi, että johdon osalta asiaan tullaan kiinnittämään huomiota.

Työterveyshuolto ja työsuojelu koettiin hyvin hoidetuiksi, sen sijaan työpaikan viihtyisyydestä mielipiteet hajaantuivat. Työaika- järjestelyihin oltiin hyvin tyytyväisiä, mutta ei henkilökohtaisen suoritus- tason huomioimiseen palkkauksessa.

Viime vuodelta ei voittopalkkiota

Kymin Paperiteollisuus Oy:n operatiivinen tulos vuodelta 1993 oli suunnitelman mukaisin poistoin tappiollinen, joten voimassa olevien laskentasaantöiden perusteella voittopalkkiota ei synny, todettiin yhtiön henkilöstöräshaston valtuutettujen kokouksessa 23.5. Sen sijaan vuonna 1994 voittopalkkin syntymiseen on tulosen- nusteiden mukaan mahdollisuuksia, totesi yhtiön talousjohtaja **Ari Jattu**.

Henkilöstöräshaston valtuutettujen kokous valitsi rahaston hallituksen erovuoroiset jäsenet uudelleen toimikaudeksi 1994-96.

Uudelleen valitut varajäsenien: **Satu Silvonon (Irma Puk-**

ki), Pentti Suokas (Jukka Suntila), Hannu Vuokoski (Erkki Mikkilä) ja Pentti Manninen (Hannu Laitinen).

Hallituksessa jatkavat toimikauden 1994-95: **Henry Forsström (Markku Keisala), Rauno Luostarinen (Reijo Hölsä), Antero Poikala (Lasse Kytö) ja Ilmari Jokinen (Jukka Kaalinpää).**

Tilintarkastajina ja heidän varamiehinään jatkavat **Viljo Saarinen (Tapani Kivelä) ja Olavi Sommarberg (Seppo Sahala).**

Valtuutettujen kokous päätti, että hallituksen järjestäytymiskokouksen kokoonkutsujana toimii **Pentti Suokas.**

KERROSTALOJEN ULKOPINTOJA SANEERATAAN

Puistomaan asumisviihtyvyys ja yleisilme kohentuvat

Puistomaalla on huhtikuussa käynnistynyt mittava kerrostalojen julkisivujen saneerausohjelma, joka valmistuessaan parantaa koko alueen yleisilmettä ja asumisviihtyvyyttä.

Kiinteistö Oy Kuusankosken Itäpuiston, Kiinteistö Oy Kuusankosken Länsipuiston ja Kiinteistö Oy Leikkipuiston yhteensä viiden kerrostalon julkisivujen saneeraus- ustyöt alkoivat huhtikuussa. Korjaustyö kestää joidenkin talojen osalta koko kesän. Aikataulun mukaan Itäpuisto valmistuu heinäkuun puoleen väliin mennessä. Länsi- ja Leikkipuiston töiden on arvioitu kestävän elokuun loppuun asti.

Itäpuiston talot ovat valmistuneet vuonna 1973 ja Länsipuiston vuotta aikaisemmin. Leikkipuiston talo rakennettiin vuonna 1976. Talot ovat tähän asti olleet julkisivupinnoiltaan lähes alkuperäisessä tilassa. Asuntoja niissä on 150.

Taloyhtiöiden isännöitsijä **Arto Ala-Outisen** ja suunnittelija **Eija Longan** mukaan korjaustyö on erittäin tarpeellinen, koska talojen betonipinnat olivat vuosien kuluessa päässeet vaurioitumaan. Pahimmat vauriot ovat syntyneet betonielementtien raudoitusten ruostumisesta. Projektin toisena tärkeänä tavoitteena oli parantaa alueen asumisviihtyvyyttä ja yleiskuvaa.

Projektin suunnittelutyö käynnistyi viime vuonna. Projektiryhmään ovat kuuluneet kiinteistö- osakeyhtiöiden hallituksista puheenjohtaja **Stig-Olof Lindholm** ja jäsen **Markku Pasi** sekä isännöitsijä Arto Ala-Outinen. Ulkopuolisen asiantuntijana on ryhmässä ollut mukana Eija Lonka Kymin rakennusosastolta. Hän on vastannut myös korjaustöiden valvonnasta työmaalla.

Vuoden vaihteessa taloissa tehtiin kuntotutkimus, jonka tulosten pohjalta tarkennettiin aikaisempia suunnitelmia sekä päätettiin uudentyypisen ylitasoitekerroksen lisäämisestä. Kuntotutkimuksessa otettiin betonielementteistä porausnäytteitä, joista tutkittiin terästen peitekerroksen paksuus ja betonin karbonatisoitumisen syvyys. Samalla selvitettiin myös muut mahdolliset pintojen rakennevauriot. Tutkimuksen teki Insinööri- toimisto Vahnen Helsingistä. Korjaustöiden aloittamisesta taloyhtiöiden hallitukset päättivät tänä keväänä.

Asukkaat suhtautuneet hyvin

Asukkaille töiden alkamisesta kerrottiin huhtikuussa pidetyissä tiedotustilaisuuksissa, joissa heille selvitettiin asumista haittaavia rakennushäiriöitä. Töiden alettua alueella on ollut mm. niin pöly- kuin meluhaittaakin ja talojen kaikki ikkunapinnat on pitänyt peittää muovilla. "Asukkaat ovat

Hiekkapuhallusta tehnyt Kauko Hämäläinen keskeytti hetkeksi työn kysyäkseen lisäohjeita Eija Longalta ja Arto Ala-Outiselta.

suhtautuneet erittäin myönteisesti projektiin, eikä valituksia ole tullut, vaikka työstä aiheutuva häiriö on varmasti ollut melkoisen", Ala-Outinen kiittää.

Talojen ulkoseinien betonipinnat hiekkapuhalletaan, ruostuneet teräkset piikataan esiin ja paikataan. Betonipintojen tasoittamisessa käytetään uutta polymeerisementtilaastia, jolla saadaan suojattua teräkset ja terveet betonipinnat. Polymeerisementtilaasti estää hyvin betonin karbonatisoitumisen, ja sen antama suoja hiilidioksidia vastaan on kymmenkertainen verrattuna tavalliseen K55-lujuusluokan betoniin. Pinnoitekerroksen paksuus on kolme millimetriä.

Polymeerisementtilaasti on uutuus, jota on aikaisemmin ennätetty käyttää pääasiassa maanlämpö- ja parvekekaiteiden huonokuntoisuuden takia korvataan osa parveke-elementeistä metallirunkoisella lasikaiteella. Lisäksi kaikissa taloissa maalataan ulko-ovet sekä autotallien ja parvekkeiden ovet samoin kuin ikkunapuitteet. Myös parvekkei-

den vedenpoistoputket uusitaan.

Itä- ja Länsipuistossa korjaustyön tekee kuusankoskelainen Maalausliike R Tikkanen Oy ja Leikkipuistossa Kymen Rappaus ja Maalaus Oy Kotkasta.

Julkisivujen väri- ja suunnittelman on tehnyt Arkkitehdit Ky Toppila Junkkari. Jokaiselle talolle on suunniteltu oma, vaalea- pohjainen värisävy - joko vihreää, sinistä tai roosaa.

Kiinteistöosakeyhtiöille saneerausprojektista aiheutuvat kustannukset ovat yhteensä yli 3 miljoonaa markkaa. Taloyhtiöt ovat saaneet projektiin Valtion asuntorahaston lyhytaikaista perusrahoitusta. Ala-Outisen mukaan erityisesti lainan takaisinmaksu on ollut sopia, mikä on edesauttanut projektin eteenpäinviemistä.

Arto Ala-Outinen ja Eija Lonka toteavat, että työt ovat edenneet suunnitellusti ja aikataulussa on pysytty. Kustannusten kannalta on ollut tärkeää, että huomattava osa korjaustöistä on saatu tehtyä ennen kesäkuun alussa voimaan tullutta arvonlisäverotusta.

TEKSTI JA KUVA: PIA LINDROOS

KYMIN TIETOPALVELUN PÄÄLLIKKÖ TUUJA LÖFGREN 50 V

Kaikkeä ei tarvitse tietää, kunhan tietää mistä tietoa hakee

Tietopalvelu on suomalaisissa yrityksissä varsin nuori yksikkö. Vuonna 1947 Kymi perusti maamme ensimmäisen yksityisen yrityskirjaston. Kymin tietopalvelun päällikön Tuija Löfgrenin mukaan puolivuosisataiset perinteet ovat kasvattaneet kymiläiset tietopalvelun käyttäjiksi.

Tuija Löfgren tuli informaattoriksi Kymin tietopalveluun Atk-järjestelmien sisäajonvaiheessa vuonna 1974. Hän muistelee, miten tietoa alkuaikoina haettiin massiivisista kemian ja paperiteknologian abstraktijulkaisuista, jotka sisälsivät tiivistelmiä alan keskeisimmistä tutkimuksista. Kun haluttu tieto löytyi, teokset kärrättiin paperitehtaan kopiaitaviksi. Kopiaista koottiin leikkaamalla ja liimaamalla yhteenvedo, joka kertaalleen vielä kopioitiin ja toimitettiin kysyjälle. Koko prosessi toimeksiannosta tietojen lähettämiseen saattoi kestää viikkokausia. Nyt halutun tiedon voi hakea tietopankista suoraan toimistopöytänteelle.

"Atk on paitsi nopeuttanut tiedonhakua myös tehnyt työn mielekkäämmäksi. Kun turhasta näpertelystä on päästy eroon, voidaan keskittyä olennaiseen."

Kansainvälisten tietopankkien ohella usein käytetty lähde on yhtiön kirjakokoelma, jonka teoksista noin kolmannes on tietopalvelun kirjastossa ja loput hajallaan osastoilla. Tietopalvelu pyrkii pitämään ohjat käsissään ylläpitämällä tietokantaa, josta ilmenee, missä mikin teos kulloinkin on. Näin ollen lainaus osastolta toiselle tulisi aina tapahtua tietopalvelun kautta. Mikäli yrityskirjas-

tossa tai osastoilla ei ole kysyttyä julkaisua, se voidaan joko lainata muualta tai hankkia kokoelmaan.

Mahdollisia asiakkaita 6 000

"Tuskin kenelläkään täällä on sitä harhaluuloa, että tietopalvelu olisi vain ylintä johtoa varten. Saamme toimeksiantoja tasaisesti eri osastoilta. Tosin henkilöstöryhmistä työntekijät ottavat yhteyttä suhteellisen harvoin. Laajojen tiedonhakuohjelmien ohella meiltä kysytään paljon pieniä asioita: osoitteita, henkilötietoja, sivistysosanien merkityksiä, ammattitermien käännoiksi jne. Toimenkuvaamme kuuluu ehdoton salaspito. Haettu tieto välitetään luottamuksellisesti kysyjälle."

Kymillä tietopalvelun piirissä on puolisentuhatta henkilöä, joiden luettavaksi toimitetaan kuutensataa erinimikkeistä lehteä. Lisäksi tietopalvelun asiakkaat voivat päivittäin saada päätteelleen haluamaansa aihealuetta koskevan yhteenvedon maailman lehdistön tarjonnan.

Tuija Löfgren haluaisi kehittää toimivan vuorovaikutussuhteen tietopalvelun ja yhtiön muiden osastojen välille. Hän toivoo lisää yhteyksiä erityisesti tuotanto- ja markkinointipuolelle.

"Mielestäni emme tietopalvelussa tiedä tarpeeksi siitä, mitä yhtiössä tapahtuu. Itseasiassa edes tapahtumien tasalla pysyminen ei aina riitä. Meidän tulisi saada viitteitä kehityksen suunnasta, jotta meillä olisi tietoa ja materiaalia valmiina, kun sitä tarvitaan."

Kymin Paperiteollisuuden lisäksi Kymin tietopalvelun tie-

donhakua sekä kirja- ja lehti-hankintapalvelua hyödyntävät myös Wisaforest, Wisapack, Finnish Chemicals, Finnish Peroxides, Kuusankoskella toimivat logistiikkayritykset ja Helsingin pääkonttori sekä Nordland Papier, Kymmene France ja ulkomaiset myyntiyhtiöt.

Nainen miesvaltaisessa joukossa

Tuija Löfgren ylennettiin tietopalvelun päälliköksi vuonna 1985. Siten hän liittyi niiden harvojen naisten joukkoon, jotka ovat Kymillä päässeet eteneään osastonsa johtotehtäviin.

"Naisosastopäällikkönä olen saanut taistella vähän joka käänteessä. Tosin se, että edeltäjäni oli nainen (Saima Wiklund, toim.huom.) on hieman helpottanut asemaani. Alkuaikoina minut monasti syrjäytettiin kutsuttaessa osastopäällikköä johonkin tilaisuuteen. Tilanne korjaantui, kun jaksoin sitkeästi huomauttaa asiasta. Myös "tytöttely" on puhuteltaessa lakannut. Toisaalta tietyissä asioissa naisten ja miesten tasavertaisuus ei ole lähimainkaan toteutunut."

Tuija Löfgrenin alaisina Kymin tietopalvelussa työskentelevät lainaustoimintaa hoitava Paula Backman, kirja- ja lehti-hankinnoista huolehtiva Ritva Lehto, lehtikiertoa ja ESMERK-palvelua pyörittävä Tuula Lundberg sekä informaattikkona määräaikaisesti toimiva Marjatta Hassi.

"Näin pienellä osastolla on hyvä henki. Työmme niveltävät toinen toisiinsa ja yksin pakertamisen sijaan me toimimme usein yhdessä."

"Naisosastopäällikkönä en mielestäni ole samassa asemassa kuin mieskollegani. Määrätietoisien luonteeni ansiosta olen kuitenkin aina pärjännyt", sanoo Kymin tietopalvelun päällikkö Tuija Löfgren.

EI DIEETTI VAAN ELÄMÄNTAPOJEN MUUTOS

Painonvartijat-ryhmässä ollaan lähes 240 kiloa kevyempiä

Kymin työterveyshuollon Painonvartijat-ryhmässä jaksettiin kuin jaksettiin yrittää loppuun asti. Noin 35 mukanaolijalta tipahti 10 viikon aikana yhteensä lähes 240 kiloa. Suurin henkilökohtainen painonpudotus oli 13,8 kg.

Ryhmällä oli viimeinen kokoontuminen 10.5. Valtaosa osallistujista tuntui olevan varsin tyytyväinen tulokseensa.

"Helppoa ei ole ollut. Olen ikäinen laihduttaja – kiloja on tullut ja mennyt. Ryhmälaihduttaminen on hyvä tapa: on yritettävä, muuten ei kehtaa tulla. Ohjeet ovat hyvät", kertoo eräs laihduttaja paljastamatta kuitenkaan, paljonko kiloja on karissut.

"Se on tämä yleinen linjavika, mikä sai liikkeelle. Kyllästyttiin kiloihin. Ei tarvitse ostaa uusia vaatteita, kun vanhat mahtuvat päälle. Olokini on tullut paremmaksi", perustelee pari muuta.

Kaarina Saastamoinen Voikaalta kertoi lähteneensä mukaan ryhmään, koska itseksensä laihduttaminen ei ollut onnistunut. Ryhmän toiminta on ollut innostavaa, ja ainakin nyt oli kiloja lähtenyt.

"Itsekseen ei onnistunut. Olen aikaisemminkin ollut Painonvartijoissa ja päätin yrittää nyt uudelleen", totesi Marja Majuri hymyssä suin. Hänen sinnikkyytensä kannatti, sillä 10 viikon aikana painoa lähti 13,8 kg, joka on ryhmän paras henkilökohtainen tulos.

Ohjaajana toiminut Tarja Kaplas Painonvartijoista kertaili vielä hetkeä aiemmin olleen punnituksen tuloksia sekä antoi viimeiset vinkit oikeaoppisesta, terveellisestä ravinnosta ja vitamiineista. Suklaasta ja jäätelöstä pitävi en mieliteoista kärsivien paino-ongelmaisten oli lohduttavaa kuulla, että "jokainen himo pitää saada jollakin lailla tyydytettyä", mutta tietenkin kohtuudella ja harkiten.

Tarja Kaplas kertoi, ettei ollut aikaisemmin vetänyt yritysyhmää, ja että kokemus on ollut erittäin myönteinen. Ryhmä on pysynyt hyvin kasassa ja tulos on erinomainen. Yritysyhmän toiminta ei eroa muiden Painonvartija-ryhmien toiminnasta.

"Painonvartija-ryhmässä opetellaan oikeaa ruokaohjelmaa, ja itsensä kehittämistä. Mietimme kuinka ja missä syödään; ruokahan on yleensä korvike suruun tai iloon. Ihminen seurustelee syöden. Keskustelemme myös liikunnan lisäämisestä, ja ryhmän jäseniä yritetään kannustaa terveelli-

seen liikuntaan. Täällä Kymillä heille on työterveyshuollon puolesta järjestetty näiden 10 viikon aikana vesijumppaa."

Hän jatkaa, että Painonvartijat-ryhmässä on tavoitteena saada ylipainoa pois puolesta kilosta kiloon viikossa. "Emme haluaakaan mitään äkkijyrkkää painonpudotusta, vaan sitä että ryhmäläiset omaksuisivat uudet ruokailutottumukset, ja että painonpudotus olisi pysyvää. Tämä ei ole mikään dieetti, vaan elämäntapojen muutos. Olen todella tyytyväinen

Ohjaaja Tarja Kaplas Painonvartijoista sai tyytyväisiltä ohjattaviltaan kauniin kukkakimppun kiitokseksi 10 viikon kannustavasta työstä.

ryhmän toimintaan ja uskon, että he ovat itsekin. Kukaan ei asettanut tavoitteekseen nopeaa, suurta painonpudotusta, vaan oikeiden ruokailutottumusten löytämisen. Toivottavasti ryhmä pysyy kasassa, ja kannustaa toisiaan."

Hän toteaa lopuksi, että laihduttajan ei tarvitse jäädä yksikseen, mikäli häntä kiinnostaa jatkaa ryhmässä laihduttamista. Kuusankoskella ja Kouvolassa on Painonvartijat-ryhmiä, joihin hän voi liittyä. Lisäksi Kymin työterveyskeskuksessa työterveyshoitajat jatkavat seurainta.

Syksyksi Kymillä on suunniteltu Painonvartijat-ryhmän perustamista uudelleen. Asiasta kiinnostuneiden kannattaa ottaa yhteyttä oman alueensa työterveyshoitajaan.

Schauman Woodille ISO-sertifikaatti

Schauman Wood Oy:n Viialan vaneritehdas on saanut kansainvälisen ISO 9002-sertifikaatin. Laatujärjestelmä kattaa myös vaneriteollisuuden yhteistoiminnat, joista tärkeimmät ovat markki-

nointi ja myynti sekä ostotoiminto, ATK ja koulutus.

Kaikkissa teollisuusmaissa ympäri maailmaa hyväksytyyn järjestelmän sertifikaatin luovutti 25. toukokuuta järjestelmän auditoinen Det Norske Veritas Classification AS:n edustaja. Ensimmäisen Schauman Wood-yhtiössä sai vuosi sitten Joensuun vaneritehdas. Sen jälkeen olivat vuorossa Pelloksen, Heinolan, Lappeenrannan ja Savonlinnan vaneritehtaat. Myös Puhoksen lastulevytehdas on saanut sertifikaatin.

100-VUOTISSÄÄTIÖ JAKOI 650 000 MK

Apurahoista lähes puolet ammattiopisto-

100-vuotissäätiö jakoi tänä vuonna apurahoja 650 000 markkaa. Perinteisesti merkittävin osa myönnettyistä apurahoista annettiin ammattiin liittyvään opiskeluun. 24.5. Koskelassa pidettyyn apurahojen jakotilaisuuteen oli saapunut noin 200 apurahan saajaa.

"22 toimintavuoden aikana on säätiö jakanut rahaa nykymarkkoiksi muutettuna yli 15 miljoonaa markkaa, eli henkilöitä on saanut monta Lotto-pottia", totesi säätiön apurahalautakunnan varapuheenjohtaja **Eero Jaakkola** tervehdyspuheessaan.

Hän kertoi, että nyt jaettavana olleesta 650 000 markasta myönnettiin lähes 50 prosenttia eli 319 900 markkaa ammattiin liittyvään opintotoimintaan. Muun opinto- toiminnan osuus apurahoista oli 44 900 mk ja vapaa-ajan harrastustoiminnan 155 200 mk. Yhteisöt ja 100%:set kerhot saivat kumpikin 65 000 mk.

Tämänvuotisista apurahoista oli suurin Kuusankosken Tekniset ry:n 20 000 mk, joka myönnettiin yhdistyksen Työelämä ja ympäristön hallinta -seminaariin. Suurimman henkilökohtaisen apurahan 14 000 mk sai koulutussihteeri **Eeva Metso** ekonomin tutkinnon suorittamiseen. Myös muut seuraavaksi suurimmat henkilökohtaiset apurahat 10 000 – 8 000 mk menivät ammatilliseen opiskeluun.

Apuraha-anomuksia säätiön apurahalautakunnalle oli lähetetty 479 kpl, hieman yli 2 miljoonan markan arvosta.

Juhlatilaisuudessa muistettiin myös säätiön toiminnassa pitkään olleita **Marjatta Käkeä** ja **Markku Vanhala**, joille säätiön puheenjohtaja **Matti Jaatinen** luovutti säätiön viirin.

Puheessaan Jaatinen kiitti koko apurahalautakuntaa työstä säätiön

KUVA: KEIJO KONVOLA

Säätiön puheenjohtaja Matti Jaatinen luovutti Marjatta Käelle ja Markku Vanhalalle säätiön viirin tunnustukseksi pitkäaikaisesta työstä säätiön hyväksi. Kumpikin on ollut mukana säätiön toiminnassa sen perustamisesta lähtien.

ön hyväksi. Hän totesi, että jokainen hakemus joutuu apurahalautakunnassa tarkan käsittelyn kohteeksi. Suuresta hakemusten kappalemäärästä huolimatta lautakunta pystyy toimimaan nopeasti ja täsmällisesti, minkä johdosta apurahan anojat eivät joudu odottamaan suhteettoman kauan päätöstä. Hän painotti myös sitä, että apurahapäätökset on pystytty tekemään yksimielisesti ilman äänestystä.

Marjatta Käki on toiminut Kuusankosken hallintokunnan ja myö-

hemmin apurahalautakunnan sihteerinä vuodesta 1973 lähtien. Hänen ansiotaan on mm. hyvin toimiva apurahahakemusten käsittelyjärjestelmä, ja hän on vuosien aikana ollut avainasemassa toimiessaan yhteyshenkilönä hakijoiden ja säätiön välillä. Markku Vanhala on niin ikään ollut mukana säätiön toiminnassa sen perustamisesta lähtien ensin Kuusankosken hallintokunnassa ja myöhemmin hallituksen ja valtuuskunnan jäsenenä. Lisäksi hän on osallistunut monien eri toimi-

kuntien työhön.

Juhlatilaisuudessa kuultiin perinteisesti apurahan saajien ohjelmaa, joka alkoi Fantasia-orkesterin soitontahdeilla. Lisäksi kuultiin **Outi Keisalan** viulunsoittoa säestäjänään **Saara Keisala** sekä **Niina Aallon** pianonsoittoa. Apurahat jakoivat Marjatta Käki, Markku Vanhala, **Sirkka-Liisa Huuromen** ja **Olavi Martikainen**. Apurahansaajien puolesta kiitospuheen piti Kuusankosken Tekniset ry:n puheenjohtaja **Pentti Suokas**.

Puutyöperhosten

Kun työ tai koulu eivät aseta esteitä, kirmailee Rundbergin perheen isä kedolla perhosten ja tytär ponnien perässä. Tänä kesänä **Juha Rundbergin** perhosharrastus tosin keskittyy niittyjen sijasta rannoille. Ruoikkoperhosiin tutustukseen hän lykkää vesille soutu- veneen tai intiaanikanootin, joiden hankinnassa satavuotissäätiö on häntä avustanut.

Voikkaan rakennusosastolla työskentelevä Juha Rundberg on ollut perhosharrastaja jo runsaat 15 vuotta. Hänen Pilkkanmaalla sijaitsevan omakotitalonsa pihalla on omatekoinen "rysä", jonne elohopealamppu illan tummuessa houkuttelee yökkösiä ja muita hämärän hyönteisiä. Eteisvarastosta löytyy haaveja joka lähtöön. Kirjahyllyä täyttävät kymmenet kotimaiset ja ulkomaiset alan teokset.

Perhosharrastuksen keskus on korkea puinen kaappi, joka kätkee suojiinsa useiden satojen perhosen kokoelman. Kuivatut pikku "muumiot" lepäävät lasin alla siivet suoriksi prässättyinä. Lajitoverit on koottu yhteen, väreiltään vaatimattomat naaraat koreakuvioisten koiraiden rinnalle. Yksilötunnuksena kullakin on pieni etiketti, josta ilmenee pyytämisaika ja -paikka. Joukossa on Pilkkanmaalta, Hangosta ja Kreikan saarilta kotoisin olevia perhosia, joista pienimmät ovat kärpäsen kokoa ja suurimmilla siivet kuin varpusilla.

Juha Rundbergin vapaa-aika kuluu perhosten parissa ympäri vuoden. Kesä on tarkkailun ja

tafsson Antti 1 000 mk koristeveisto, Haanpää Olavi 2 000 mk kivenveisto, Holmberg Esa 1 000 mk ranskankielen kurssi, Jurvanen Lauri 1 000 mk rotukoiraharrastus, Kalso Martti 1 500 mk sukututkimus, Kinttula Harry 1 000 mk puutyöjarrastus, Knapp Lasse 1 300 mk valmennusleiri, Kokkonen Eero 1 000 mk puutyöharrastus, Koski Hilda 1 200 mk kasvis- ja yrttiruokakurssi, Lagman Yrjö 1 800 mk kankaiden värjäyskurssi, Sirén Anne-Maija 3 500 mk merkonomi II, Sommarberg Maija 1 200 mk kielten opiskelu, Sorsa Jukka 2 500 mk työnjohdon kurssi, Sunttila Jukka 5 000 mk englanninkielen kurssi, Suur-Askola Leena 2 500 mk englanninkielen kurssi, Taskinen Seppo 1 000 mk laitesukelluskurssi, Tikkanen Jaana 1 500 mk vyöhyketerapian kurssi, Toivanen Pertti 1 000 mk Pienveneen sähköistämisen kurssi, Tynnelä Tuija 5 000 mk kauppatekniikka II, Vainio Juha 4 000 mk työtekniikan koulu III, Virtanen Hilka 1 000 mk käsityöharrastus.

Palveluksessa olevat: (95 kpl, 315 000 mk)

Ahlberg Salla 1 000 mk ratsastusharrastus, Aitala Erkki 5 000 mk esmiestutkinto, Alatalo Maritta 4 000 mk sairaanhoitaja II, Anttila Jari 1 000 mk laitesukelluskurssi, Byckling Aarne 2 500 mk omien sävellysten julkaiseminen, Ekman Aki 1 200 mk golfkurssi, Eskelinen Esko 2 000 mk filateliaharrastus, Halme Vesa 1 200 mk golfkurssi, Harlin Kati 1 800 mk kasvatustieteen approbatur, Hasari Reijo 8 000 mk tekniikan tutkinto II, Hasu Kalevi 8 000 mk teknikosta insinööriksi III, Helenius Anna-Liisa 1 000 mk englannin opiskelu, Helkala Marko 8 000 tekniikan tutkinto III, Hirvonen Kirsti 4 000 mk työtekniikan koulu II, Honkimaa Harri 1 400 mk maalaus-harrastus, Horppu Ilpo 8 000 tekniikan tutkinto II, Huhtiniemi Jarmo 10 000 mk teknikosta insinööriksi I, Huikuri Irmeli 1 200 mk öljyvärimaalaus, Höjer Joni 4 000 mk työtekniikan koulu II, Inkinen Markku 8 000 mk teknikosta insinööriksi II, Järvinen Markku 1 200 mk radioamatööriharrastus, Kaikko Sami 1 200 mk golfkurssi, Karppanen Seppo 1 200 mk golfkurssi, Kekki Mikko 3 000 mk suunnistusharrastus, Kinnunen Jyrki 1 200 mk radioamatööriharrastus, Kiuru Jorma 1 200 mk radioamatööriharrastus, Kolehmainen Pekka 1 700 mk tietotekniikan kurssi, Komppa Kalevi

3 500 mk aikuiskasvatuksen approbatur, Korhonen Sakari 2 000 mk valmentajakoulutus, Korkalainen Yrjö 4 000 mk työtekniikan koulu III, Korpela Aki, 2 000 mk kilpatanssi, Koskinen Tapio 3 000 mk työoikeuden perusopinnot, Kossila Kimmo 1 000 mk laitesukelluskurssi, Kunttu Petri 1 000 mk perhonsidonta, Laakkonen Miika 1 200 mk entisöinti-harrastus, Laakso Juha 3 000 mk työtekniikan koulu III, Laine Petri 3 000 mk rumpujensoiton opiskelu, Laine Ritva 2 000 mk rentoutuskurssi, Lakimo Seija 1 500 ompelukurssi, Laurema Jaakko 1 500 mk vinttikoiraharrastus, Lavonen Sakari 10 000 mk teknikosta insinööriksi I, Lehminen Timo 3 500 mk sukuhistorian tutkimus, Lehtoranta Kai 1 000 Karting-harrastus, Lehtovirta Juha 2 000 mk iltalukio, Levänen Ari 4 000 mk kalatalouden opiskelu, Lindstedt Leila 1 000 mk käsityöharrastus, Lukkari Jari 2 500 mk omien sävellysten julkaiseminen, Lukkarinen Helena 2 000 mk tietotekniikan opiskelu, Mattila Kari 4 000 mk työtekniikan koulu I, Mauno Heleena 3 000 mk englanninkielen kurssi, Metso Eeva 14 000 mk ekonomin tutkinto II, Mykrä Riitta 4 000 mk sairaanhoitaja IV, Mäkipää Marja-Liisa 2 000 mk laulun opiske-

lu, Nikula Jouko 2 000 mk videokuvausharrastus, Nurminen Aarne 8 000 mk tekniikan tutkinto III, Nyström Lasse 6 600 tekniikasta insinööriksi IV, Nöjd Marja-Leena 1 000 mk käsityöharrastus, Paakkinen Esa 6 000 mk ammattikorkeakoulu I, Pahkala Kalevi 2 000 mk valmentajakurssi, Palmu Janne 4 000 mk työtekniikan koulu I, Partti Juha 4 000 mk työtekniikan koulu I, Peltola Pertti 1 200 mk maalausharrastus, Penttilä Pirjo 2 500 mk saksankielenkurssi, Perätalo Juha-Pekka 8 000 mk teknikosta insinööriksi I, Pesu Arja 1 200 mk posliinimaalaus, Pohjola Leila 7 000 mk hoitotieteen jatko-opinnot, Pohjola Matti 5 000 mk fil. lisensiaattitutkinto, Puholainen Betty 2 000 mk tenniskurssi, Puholainen Juha 2 000 mk tenniskurssi, Puranen Aila 2 300 mk englanninkielen kurssi, Puustinen Jukka 8 000 mk teknikosta insinööriksi II, Pälvisalo Anssi 2 500 mk saksankielen kurssi, Pöyhönen Ilpo 8 000mk teknikosta insinööriksi II, Rainio Anne 1 000 mk ATK-tukihenkilökurssi, Rautjärvi Lasse 3 500 mk merkonomi III, Rundberg Juha 1 500 mk perhosharrastus, Saareks Veli-Matti 1 200 mk golfkurssi, Saarinen Aki, 1 200 mk golfkurssi, Salakka Sinikka

2 000 mk kuvataidekurssi, Salminen Petri 7 000 mk MBA-tutkinto, Salovaara Olli 1 200 mk golfkurssi, Savolainen Anita 2 000 mk läheisriippuvuuskurssi, Siekeli Jukka 8 000 mk insinöörin tutkinto I, Simonen Terttu 1 500 mk kankaiden värjäyskurssi, Sirén Anne-Maija 3 500 mk merkonomi II, Sommarberg Maija 1 200 mk kielten opiskelu, Sorsa Jukka 2 500 mk työnjohdon kurssi, Sunttila Jukka 5 000 mk englanninkielen kurssi, Suur-Askola Leena 2 500 mk englanninkielen kurssi, Taskinen Seppo 1 000 mk laitesukelluskurssi, Tikkanen Jaana 1 500 mk vyöhyketerapian kurssi, Toivanen Pertti 1 000 mk Pienveneen sähköistämisen kurssi, Tynnelä Tuija 5 000 mk kauppatekniikka II, Vainio Juha 4 000 mk työtekniikan koulu III, Virtanen Hilka 1 000 mk käsityöharrastus.

Eläkeläiset: (39 kpl, 48 000 mk)

Asikainen Erika 1 000 mk käsityöharrastus, Berg Ethel 1 500 mk Keski-ajan kirkot -seminaari, Finnberg Maila 1 000 mk posliinimaalaus, Forsbacka Anja 1 400 kuntoliikuntakurssi, Forsell Helvi 1 000 mk käsityöharrastus, Gus-

intoihin

pajalta pariin ...

pyynnin aikaa. Talvella hän kasvattaa toukkia ja rakentaa kokelaansa.

Tänä kesänä Juha Rundbergin mielenkiinto on kohdistunut vesistöjen perhosfaunaan. Voidakseen liikkua tutkimusretkillä siellä, missä saappaan suu jo haukkaa vettä, hän päätti hankkia soutuveneeseen ja intiaanikanootin. Satavuotissäätiö tuki hankintoja apurahalla. Kanootti on erityisen kätevä liikuttaessa rantamatalikossa, ruoikkoperhosten maailmassa.

TEKSTI JA KUVA: PIA LINDROOS

"Harrastajat ja kerääjät eivät perhoskanta tuhoa, mutta saastet ja ympäristömuutokset voivat sen tehdä", sanoo perhosharrastaja Juha Rundberg.

TEKSTI JA KUVA: PIA LINDROOS

Piia Rundberg hoitaa ja valmentaa Jesseä ensi vuoden poniohastuskilpailuihin.

... pulpetista ponihakaan

Piia Rundberg on viihtynyt tallilla siitä lähtien, kun hänet ensi keran kaksivuotiaana nostettiin hevosen selkään. Ratsastustallilla käydessään Piia murehti sitä, että yhdellä hevosella saattoi olla jopa kahdeksan nuorta hoitajaa. Kalkille innokkaille apulaisille ei tahotonut riittää tekemistä.

Muutama vuosi sitten Piia siirtyi ravitallille. Samalla hoidokin säkäkorkeus madaltui puolesta toista metristä runsaaseen metriin. Kolmevuotias shetlanninponi Jesse on tätänykyä tärkeä osa Piian elämää. Hän hoitaa ja valmentaa Jesseä kouluajoina viikonloppuisin ja kesälomalla päivittäin.

Piia on jo esiintynyt Jessen kanssa näyttelyareenalla. Nyt poni

on tallin omistajan mukaan siinä iässä, että sitä olisi ryhdyttävä valmentamaan ensi vuoden kilpailuihin. Poniohastus muistuttaa raviurheilua. Kilpailussa ponia ajaa kevyillä rattaila istuva ohjastaja.

Piia sai säätiöltä apurahan ponijokortin hankintaan. Ponilla ajamista opetellaan kurssilla, jonka päätteeksi suoritetaan teoria- ja ajokoe. Tutkimusnäyttö on oikeutettu osallistumaan ohjastajana kilpailuihin.

Piia luottaa täysin hoitoponinsa kykyihin. "Jesse on vielä nuori, mutta sillä on paljon hyviä ominaisuuksia. Jos se joskus onkin aika jäärä, niin osaa se totellakin ja osoittaa kiintymystä."

Muiden kannustuksella ja omalla sinnikkyydellä

Mitä varten sinä opiskelet? Eikö sinulla jo ole hyvä työpaikka? Aiotko kokonaan vaihtaa ammattia? Näitä ja vastaavia kysymyksiä on sadellut taajaan siitä lähtien, kun Riitta Mykrä neljä vuotta sitten aloitti sairaanhoitajan opin-
tonsa.

"Olen yrittänyt saada kysyjät ymmärtämään, ettei opiskelun motiivina ole tyytymättömyys nykyiseen työhöni. Päinvastoin, elleivät asiat olisi kunnossa töissä ja kotona, en olisi lainkaan uskaltanut ryhtyä tähän yritykseen. Olen saanut kaiken mahdollisen tuen perheeltäni, työnantajalta ja satavuotissäätiöltä. Haluan oppia uutta - en vaihtaisi ammattiani, vaan tutustuakseni paremmin ihmiseen, itseeni ja muihin."

Sairaanhoitaja ei ollut Riitta Mykrän toiveammatti lapsuudessa. Itseasiassa hän ei tuntenut minkäänlaista kutsumusta terveydenhoitoalalle, ennen kuin runsaat neljä vuotta sitten näki lehti-ilmoituksen, jossa kerrottiin mah-

dollisuudesta opiskella sairaanhoitajaksi oman työn ohella.

"Ehkä opiskelun aloittamisen taustalla oli eräänlainen neljänkymppikriisi, pesäeron tekeminen vuodelta lähenevään dementiaan. Toisaalta olen aina ollut valmis kokeilemaan jotakin uutta ehkäistakseni rutinoitumisen. Kymillä olen vaihtanut tilaisuuden tullen osastoa ja päässyt siten tutustumaan moniin mielenkiintoisiin asioihin."

Yhtiössä suostuttiin Riitta Mykrän anomukseen tehdä osapäivätyötä opiskelun ajan. Kolmena ensimmäisenä vuotena hän työskenteli Kymillä aamupäivisin, kävi asioilla, hoiti kodin, valmisti aterian perheelleen, meni viideksi tunneksi ja opiskeli yhdeksään -näin viiteen päivän viikossa. Koska meneillään olevana neljäntenä lukuvuotena luentoja ei enää ole joka ilta, Riitta Mykrä on palannut kokopäivätyöhön.

"Ilman työnantajan joustoa ei opiskelu olisi ollut mahdollista.

Lisäksi satavuotissäätiö on joka lukuvuosi myöntänyt minulle apurahan, jolla olen voinut kattaa oppikirjahankinnat sekä toisella paikkakunnalla tapahtuvan harjoittelun."

Kolmen ensimmäisen vuoden työharjoittelun samoin kuin parhaillaan meneillään olevan seitsemän viikon vuorotyöjakson Riitta Mykrä on onnistunut hoitamaan lomapäivien ja osapäivätyön avulla. Vain viimeistä, joulun alle ajoitettavaa harjoittelua varten hän anoo virkavapaata.

"On ollut mielenkiintoista tutustua harjoittelijana uuteen työympäristöön. Liike-elämän palveluksessa toimineelle sairaala on yllättävän hierarkkinen ja jäykkä organisaatio. Pelkkä systeemiin sopeutuminen kuluttaa runsaasti voimavaroja."

Riitta Mykrä on kuluvan vuoden alusta työskennellyt Kymien suojeleustalolla, missä hän viihtyy hyvin. Osastolla käsitellään mm. työsuojelu- ja työtaturmasi-
asioita. Terveystieteiden opinnot niveltätkin työhön luontevasti.

"Pyrin hyödyntämään työssäni niitä tietoja, joita olen opintojeni kautta saanut ihmisestä fyysisenä, psyykkisenä ja sosiaalisena

kokonaisuutena. Hoitotyötä ei tehdä vain sairaalassa, vaan monissa paikoissa monilla tavoilla - vaikka hieromalla työtoverin niskaa, keskustelemalla ja kuuntelemalla."

Syyslukukausi on Riitta Mykrän viimeinen ennen valmistumista. Hän sanoo odottavansa joulua kärsimättömästi pienen lapsen tavoin. Joululahjaksi hän on jo toivonut itseltään sairaanhoitajan merkkiä.

Riitta Mykrä pyrkii hyödyntämään sairaanhoitajaopin-
tojaan työssään Kymien suojeleustalolla.

TEKSTI JA KUVA: PIA LINDROOS

Virtanen Annikki 1 000 mk käsityöharrastus, Voutilainen Aino 1 000 mk käsityöharrastus.

Perheenjäsenet:
94 kpl, 156 700 mk)

Aalto Irja 1 000 mk kuoronjohtajakurssi, Aalto Niina 1 000 mk pianonsoiton opiskelu, Antila Päivi 2 500 mk sairaanhoitaja I, Anttila Eeva 1 000 mk posliinimaalaus, Avikainen Merja 2 500 mk sairaanhoitaja I, Byckling Kristiina 1 000 mk balettiharrastus, Byckling Pirjo 2 500 mk sairaanhoitaja II, Byckling Riikka 1 000 mk pianonsoiton opiskelu, Ekroos Jaana 2 500 mk sairaanhoitaja II, Eskola Päivi 2 500 mk opiskelu kesäyliopistossa, Forsström Tuija 2 500 mk terveydenhoitaja II, Gardemeister Sari 2 000 mk merkonomi I, Haapala Anne 2 500 mk sairaanhoitaja I, Harlin Marianne 1 000 mk pianonsoiton opiskelu, Harlin Ville 1 000 mk kitaransoiton opiskelu, Helkala Tiina 2 000 mk laitoshuoltajakoulutus, Hinkkuri Jaana 2 500 mk sairaanhoitaja III, Holopainen Kati 2 000 mk sosiaalikeskustaja-koulutus, Hutton Thomas 1 000 mk urheiluleiri, Hänninen Mailis 2 000 mk sairaanhoitaja IV, Jaakkola Maija 2 500 mk sairaanhoitaja III, Johansson Patrik 1 000 mk jääkiekkoharrastus, Jormalainen Juhani 1 500 mk tennisharrastus, Joukainen Helena 1 500 mk logoterapiakurssi, Kankare Sirpa

2 400 mk sairaanhoitaja III, Karhinen Seija 1 000 mk posliinimaalaus, Karhu Juhana 1 200 mk ruotsinkielinen kurssi, Karhu Kaarina 1 000 mk posliinimaalaus, Keisala Outi 1 500 mk viulunsoiton opiskelu, Kojärvi Johanna 1 000 mk ratsastusharrastus, Kivula Anne 2 500 mk sairaanhoitaja IV, Koponen Eila 1 000 mk posliinimaalaus, Koskelainen Mikko 2 000 mk kilpatanssiharrastus, Koskinen Marja-Leena 2 000 mk psykologian approbatur, Kujala Liisa 1 500 mk logoterapiakurssi, Kukkola Kimmo 1 500 mk ampumahiihtoharrastus, Kumpu Arja 2 500 mk sosiaalipolitiikan opiskelu, Kumpu Marja-Leena 2 500 mk sairaanhoitaja I, Kurto Maria 1 000 mk akvarellikurssi, Kuusisto Eila 1 000 mk posliinimaalaus, Lahtinen Maija-Riitta 1 000 mk sairaanhoitaja I, Lahtinen Sari 2 000 mk sairaanhoitaja III, Laukas Heidi 2 000 mk vaihto-oppilasvuosi USA:ssa, Laurila Tarja 1 500 mk kasvatustieteen approbatur, Laurila Ulla 1 000 mk nyläyskurssi, Lehtinen Eeva 2 000 mk merkonomi II, Lehtonen Henri 1 000 mk urheiluleiri, Leinonen Päivi 1 000 mk terveydenhuollon jatko-opinnot, Lukander Aune 1 200 englanninkielinen kurssi, Lukander Leena 1 500 kasvatustieteen ja psykologian approbatur, Lumio Marko 1 000 mk englanninkielinen kurssi, Matikainen Merja 2 500 mk sairaanhoitaja I, Moilanen Mikko 1 000 mk jalkapalloharrastus, Motturi Sirkka-Liisa 3 500

mk matematiikan jatko-opinnot, Myyräläinen Kaija 2 000 mk atk-merkonomi II, Myyräläinen Miia 1 500 laulun opiskelu, Mäki Terttu 1 000 mk englanninkielinen opiskelu, Mäkinen Riitta 2 500 mk sairaanhoitaja I, Mäntynen Taina 1 500 mk sosiaalipsykologian opiskelu, Niemi Helga 1 000 mk posliinimaalaus, Niskanen Merja 2 500 mk sairaanhoitaja IV, Niskanen Mirva 1 000 mk harmonikansoiton opiskelu, Nyström Helvi 2 500 mk terveydenhoitaja II, Ojala Pirjo 3 500 mk sairaanhoidon opettaja II, Oljemark Liisa 2 500 mk teologian lis.tutkinto, Paajanen Markku 1 000 mk puutyökurssi, Paavola Helinä 1 000 mk musiikkikurssi, Pakkala Timo 1 500 mk painileiri, Pakkala Tomi 1 000 mk painileiri, Pakarinen Tommi 1 000 mk jalkapalloharrastus, Palomäki Lea 2 500 viittomakielinen opettajan jatkokoulutus, Parén Terhi 2 000 mk sosiaaliohjaaja III, Penttilä Eila 2 000 mk oman äänilevyn valmistaminen, Rihula Saji 1 000 mk pianonsoiton opiskelu, Ristola Päivi 1 000 mk Shiat-suhierojakurssi, Rossi Leena 2 000 mk sairaanhoitaja I, Rundberg Piia 1 000 mk poniohastajatutkinto, Räsänen Terttu 1 000 mk atk-kurssi, Sihvola Irja 1 000 mk käsityöharrastus, Suopanki Mirja 4 500 mk ekonomin tutkinto I, Suur-Askola Sanna 1 200 mk englanninkielinen kurssi, Södervik Mirja 1 000 mk atk-tukienkoulutus, Taavila Tomi 1 000 mk iltalukio, Talastie Eeva 1 500 mk

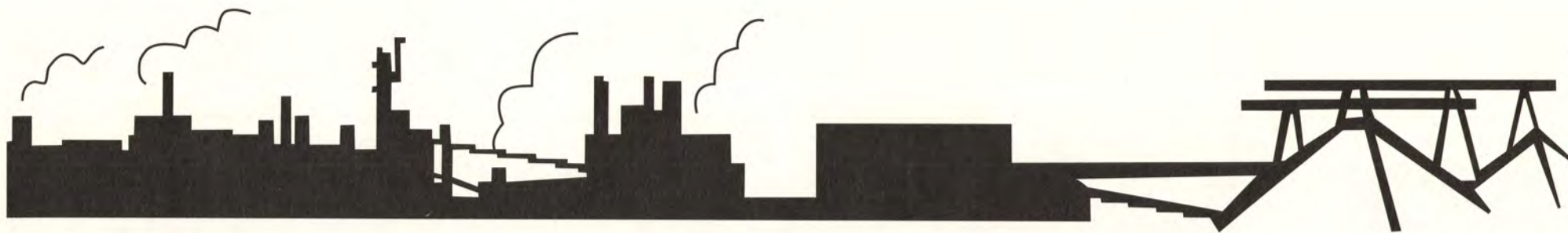
merkonomi III, Tolvanen Pasi 1 000 mk kilpatanssiharrastus, Tuoma Anne 2 500 mk terveydenhoitaja III, Turunen Maritta 3 500 mk oppilaitosjohtajakoulutus II, Täyrynen Riikka 1 000 mk kankaanpainantakurssi, Vesanen Terttu 1 000 mk posliinimaalaus, Vilhunen Arto 1 200 mk saksankielinen kurssi, Virtanen Laura Helen 1 000 mk pianonsoiton opiskelu, Virtanen Riikka 1 000 mk pianonsoiton opiskelu, Wallén Oili 1 500 mk EA-kurssi III, Ylönen Kari 3 000 mk palomestari-koulutus.

Yhteisöt, 100 % yhtiöläisiä:
(8 kpl, 65 000 mk)

Hallan Eläkeläisten Kerho 3 000 mk kesäretki, Kuusankosken tehtaisten tenniskerho ry 7 000 mk tennisharrastuksen aktivoiminen, Kuusankosken Tekniset ry 20 000 mk Työelämä ja ympäristön hallinta -seminaari, Paperiliiton os. 19 ja 36 Koneenhoitajat 8 000 mk Paperiteollisuuden tila ja tulevaisuus -seminaari, Paperiliiton os. 19 ry tasa-arvo-osto 9 000 mk Työyhteisön voimavarat -seminaari, Voikkaan paperitehtaan kulkijatyöntekijät 8 000 mk Trukki-94 -tapahtuma, Voikkaan klubin henkilökunta 2 000 mk opintomatka Helsinkiin, Voikkaan paperitehtaan laboratorio 8 000 mk Toimiva työyhteisö -seminaari.

Yhteisöt:
(18 kpl, 65 000 mk)

Kuusankosken Ampujat ry 2 000 mk 35-vuotisjuhla, Kuusankosken Kisa ry 4 000 mk nuorten hiihtoleiri, Kuusankosken Marttojen yhteistyöelin 5 000 mk Pöydän ympärillä -näyttely, Kuusankosken Musiikkiluokkien Tuki ry 4 000 mk musiikkileiri, Kuusankosken Naislaulajat ry 2 000 mk konsertin järjestäminen, Kuusankosken Puhti ry 4 000 mk TUL:n 75-vuotisjuhlataapahtuma, Kuusankosken Reservinliipuseerit ry 1 500 mk koulutus- ja kurssitoiminta, Kuusankosken Työväen Soittajat ry 8 000 mk konserttimatka Unkariin, Kuusankoski-Seura ry 2 000 mk kotiseutukorttien painatus, Kymenlaakson Mielenterveysseura ry 3 000 mk henkisen huollon koulutus, Pilkanmaan Pilke ry 3 000 mk lasten urheiluleiri, Puhallinorkesteri Fantasia ry 5 000 mk CD-levyn valmistaminen, Sotainvalidien Veljesliiton Kuusankosken osasto ry 3 000 mk leiripäivät, Verlan Kiri ry 3 000 mk 60-vuotisjuhlataapahtuma, Voikkaan Eläkkeensaajat ry 1 500 mk koulutus- ja virkistystoiminta, Voikkaan Kalastuskerho ry 3 000 mk teemapäivä: Jokamieskalastus tänään, Voikkaan Vesa 3 000 mk valmentajakoulutus, Voikkaan Viesti ry 8 000 mk Tul Turku -tapahtuma.

Päälystyslaitoksen työpaikkoja olivat kiertämässä vas. Pertti Jokinen, Rea Salovaara-Simola, Leo Puljava, Leena Luukko, Juhani Hakalainen ja Jarmo Vilhunen.

etty neuvottelut töiden järjeistämiseksi. Päälystyslaitoksella työskentelee yhteensä noin 150 työntekijää ja toimihenkilöä.

Päälystyskoneella on jatkettu formaldehydipitoisuuksien mittauksia.

Pakkauspaikalla on ollut ongelmana kylmyys ja veto, minkä korjaamiseksi tehdashalliin on tilattu uusia lämmityspattereita. Pulppe- rille on saatu vesisuihkut, joiden avulla pölyhaitat vähentyvät.

Pastakeittiön valvomossa on valitettu huonosta ilmanvaihdosta, ja asiaa on luvattu tutkia. Uuden siivousjärjestelmän uskotaan toimivan hyvin ja konesiivouksen toivotaan helpottavan pölynkäsit-

Viipurin paperi- ja sellutehdas oli kymiläisille miellyttävä yllätys

"Tehdas oli erittäin siisti ja uuden aikainen. Laitteistot olivat uudet ja pitkälle automatisoidut; arkkisallissakin oli yllätys kohdata automaattiset vihivaunut", muisteltivat **Timo Johansson** ja **Aleksander Schoschkoff** vaikutelma- an itänaapurin paperi- ja sellutehtaasta.

Kymin paperitehtaan insinööri kunta teki 12.5. kevätretken Viipuriin, jossa 27 matkalaisen pääkohteena oli Johanneksen kylän sellu- ja paperikombinaatti; osa ajasta käytettiin ostosten te- koon ja kaupunkiin tutustumi- seen. Päivän kestäneelle matkal- le huolittiin vaimotkin, ja mukaan oli kutsuttu myös paperitehtaalla diplomityötään tekevä saksalai- nen **Uwe Sonntag**.

Paperitehtaalla muutaman vuo-

den toiminnassa olleen Voith- paperikoneen leveys on 4,5 met- riä ja vuosituotanto n. 60 000 ton- nia. Tehtaan päätuote on tapetti- paperi, jota painetaan neljällä modernilla syväpainokoneella. Tuotantoon kuuluu myös jonkin verran etikettipaperia. Selluteh- das valmistaa sulfiittisellua, josta 20 prosenttia myydään ulkomail- le, myös Suomeen. Tehdaskom- binaatissa työskentelee yhteensä noin 2 200 henkilöä.

Matka oli Schoschkoffin ja Johannssonin mukaan erittäin onnistunut. Tehdaskombinaatis- sa retkeläisten isäntänä oli jalos- tustehtaan tekninen johtaja **Valery Molochko** ja retken oppaa- na **Svetlana Kuznetsova**. Ret- ken järjestelyissä oli avustanut Hercofinn.

Kuva: Uwe Sonntag

Retkeläiset eivät tuhlanneet aikaa pitkiin ruokailutaukoihin, vaan välipalaa nautittiin nopeasti tien pientareella.

Tulevia paperinmiehiä käytännön oppia hakemassa

Kuusankosken ammattioppilai- toksen paperiprosessihoitajalin- jan 2. luokkalaisten vas. **Tomi Andersson**, **Tuomas Saulila**, **Jarmo Kuokka** sekä **Jukka Halme** 1. luokalta tutustuivat Kymillä lähes koko toukokuun ajan paperin tuotantoprosessin eri vaihei- siin. Työharjoittelujakson tarkoi- tuksena oli tutustua käytännössä talven aikana koulussa opiskel- tuihin asioihin sekä suorittaa erila- isia tehtäviä, jotka liittyivät kone- isiin ja tuotannon eri vaihei- siin.

Haastattelua tehtäessä pojat olivat ehtineet vierailta jo sellu- tehtaalla, kuorimolla ja paperiteh- taan massaosastolla. Myös osa paperikoneen toiminnosta alkoi

olla tuttuja. Työhön tutustumi- nen on heidän mielestään vas- tannut odotuksia, tosin tekemistä olisi saanut olla enemmän. Teh- tävien kanssakaan ei kuulema ollut vaikeuksia: apua oli saanut kysyttäessä.

Kaksivuotisella paperiprosessi- hoitajalinjalla opiskeli tänä kevää- nä yhteensä 15 nuorta, joista kah- deksan suoritti työharjoittelunsa Voikkaan paperitehtaalla osan merkittävä osa työharjoittelussa olleista nuorista sai tehtailta ke- sätyöpaikan.

Työpaikkakerrolla

Mikä on työpaikka- kierto? Joku mielti kerran, että liittykö se mahdollisesti jotenkin työnkierrättä- miseen? Niillä ei kuitenkaan ole muuta kuin vähäinen 'sanalinen' yhteys toisiinsa.

Työpaikkakerrolla työ- terveyshenkilöstö saa tietoonsa työpaikoilla mahdollisesti tapahtuvat muutokset ja tapaa osas- tojen henkilökuntaa. Sen eräs tärkeimmistä tavoitteista on saada tie- toja osastoilla mahdolli- sesti esiintulleista terveydellisistä ongelmista.

Työpaikkakerrot liittyvät kiin- teästi työolosuhdeselvityksien ylä- läpikäymiseen, ja niiden järjestä- minen kuuluu työterveyshuollon tehtäviin. Työpaikkakerrosta on määrätty työterveyshuoltolaissa ja työturvallisuuslaissa.

Työpaikkakerrot toteutetaan työterveyshuollon, työsuojelun ja työosastojen yhteistyönä. Kuusankosken tehtaiden alueella kier- toja kertyy vuodessa yhteensä 31. Työpaikkakerrolla on mukana yleensä lääkäri, työterveyshoi- taja, lääkintävoimistelija, psykologi, työsuojeluvaltuutettu, osaston johtaja sekä työsuojeluasiamies.

Työsuojeluryhmille lähetetään ensimmäinen tieto työpaikkaker- rosta hyvissä ajoin vuoden vaih- teessa ja toisen kerran 2-3 viik- koa ennen kiertoa. Perustiedot alueen työolosuhteista työterve- yshuolto ja työsuojelu saavat atk:lla olevista työolosuhdeselvi- tyksistä.

Työpaikkakerro alkaa keskus- telutilaisuudella, jossa selvitetään yleisesti alueen toimintaa, käy- dään läpi tapahtuneet ja tulossa olevat muutokset mm. työoloissa, käytettävissä raaka- ym. aineissa ja työmenetelmissä, osaston hen- kilö- ja vakanssimuutokset sekä mahdollisesti esiin tulleet työter- veydelliset ongelmat. Keskuste- lun jälkeen ryhmä tutustuu alue- en työpaikkoihin. Lääkäri laatii kierron aikana esiin tulleista asi- oista muistion, joka lähetetään kiertoosallistuneille.

Yleisimmin esiin tulleet ongel-

Vas. Pentti Reiman ja Mika Laine keskustelivat ryhmän kanssa mm. pastakeittiön valvomon ilmanvaihdosta.

mat ovat liittyneet työpaikan il- maan ja ilmanvaihtoon, kemikaa- leihin tai ergonomisiin asioihin. Myös työilmapiiriasiat aiheuttavat usein keskustelua.

Päälystyslaitoksella ongelmista keskustel- laan avoimesti

Uutiskymi pääsi seuraamaan päälystyslaitoksella 4.5. tehtyä työpaikkakerroa. Mukana olivat työterveyslääkäri **Pertti Joki- nen**, työterveyshoitaja **Leena Luukko**, työterveyspsykologi **Rea Salovaara-Simola**, työsuojeluväl- tuutetun 1. varavaltuutettu **Leo Puljava**, osaston työsuojeluasiamies **Jarmo Vilhunen**, ylimestari **Juhani Hakalainen** ja johtaja **Aulis Koikkalainen**.

Ryhmä kokoontui päälystyslai- toksen neuvotteluhuoneessa, jos- sa Aulis Koikkalainen kertoi yleis- estä päälystyskoneen tuotannosta ja tilaustilanteesta. Koneen kesäseisokki on 20.7.-14.8. Pää- lystyskone on pidetty hyvässä käyntikunnossa ilman isompia muutostöitä. Raaka-aineiden osal- ta on ollut joitakin toimittajamu- toksia, mutta raaka-aineet ovat pysyneet entisellään. Myöskään työmenetelmiin ei Koikkalaisen ja Juhani Hakalaisen mukaan ole tullut muutoksia.

Muista keskustelussa esiintul- leista asioista mainittakoon, että henkilöstön kanssa on käynnis-

telyä.

Tapaturmien osalta todettiin niiden olleen ns. 0-tapaturmia, jotka eivät ole johtaneet jatkotoi- miin.

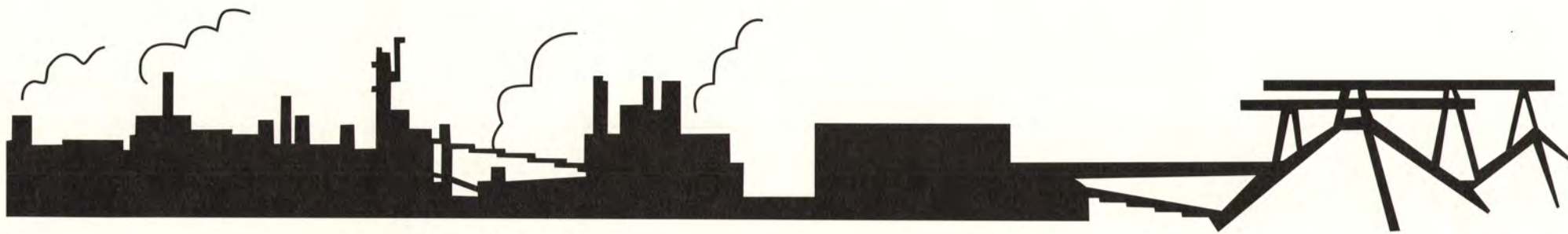
Leo Puljavan mukaan päälystys- tislaitoksella on suhtauduttu asi- allisesti työsuojeluun liittyvien asioiden hoitoon. Asioista on voi- nut puhua avoimesti. Osaston työ- suojeluryhmässä esiin otettuja asioita on toteutettu toivotulla tavalla.

Noin tunnin kestäneen keskus- telutilaisuuden jälkeen ryhmä lähti Juhani Hakalaisen ja Jarmo Vilhunen opastamana työpaikka- kierrokselle.

Työpisteissä tarkastettiin, että korjattaviksi sovitut asiat olivat kunnossa, tarvittavat mittaukset tehty, tutkittiin tiloja ja laitteisto- ja sekä keskusteltiin henkilökun- nan kanssa.

Ensimmäinen kohde oli pasta- keittiön valvomo, jossa paikalla olleet pastanvalmistaja **Pentti Reiman** ja pastakeittiön päivi- mies **Mika Laine** kertoivat val- vomon ilmanvaihdon toimineen päivän aikana 'kuin tilauksesta' moitteetta. Pastakeittiöstä matka jatkui päälystyskoneelle ja sen valvomoon, pituusleikkurille ja hylsänkäsittelypaikalle.

Pakkauspaikan kautta siirryttiin sosiaalitalaan, jossa sattui tau- koaikaan olemaan runsaasti vä- keä. Siellä jutustellessa selvisi, että tupakansavu koettiin ongel- mana. Jälleen todettiin siivous- työn ja avuksi saatujen siivousko- neiden tärkeys. Viimeiseksi koh- teeksi oli jätetty savilaitos.

KOEKÄYTTÖ ALKOI

Laavan avulla pyritään vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden laatuvaatimuksiin

Paperitehtaan laadun valvontaa tarkentavan ja tehostavan tietojärjestelmän, Laavan, ensimmäisen vaiheen koekäyttö alkoi toukokuun puolessa välissä. Nyt käytönototetut toiminnot ovat kuitenkin vasta osa järjestelmän ensimmäisestä vaiheesta.

Paperitehtaalla projektista vastaavan tietojärjestelmäpäällikkö **Matti Kiurun** mukaan käyttöön-otto on alkuvaiheuksien jälkeen edennyt hyvin. "Järjestelmä kattaa tässä vaiheessa konerullin liit-tyvien laatumittausten rekisteröinnit Measurexilta ja laboratoriorista", hän kertoo.

Kokonaisuudessaan järjestelmä valmistuu vuoden loppuun mennessä. Alunperin käyttöönoton arvioitiin alkavan paria kuukautta nykyistä aiemmin, mutta sitä viivästyttivät tekniset ongelmat.

Laavan ensimmäiseen vaiheeseen kuuluvat paperin laadunvalvonta, päästöjen, asiakaspalautteen ja mittauksen valvonta, liitännät prosessijärjestelmiin sekä yhteydet muihin tietojärjestelmiin. Kokonaisuudessaan järjestelmä tulee kattamaan paperitehtaan kaikkiin laatuun liittyvät toiminnot raaka-aineen vastaanotosta asiakaspalautteen käsittelyyn. Sen avulla nopeutetaan paperinvalmistuksen laatu- ja ympäristö- ja henkilökunnan mahdollisuutta reagoida niihin nopeammin. Lisäksi se parantaa ja nopeuttaa asiakaspalvelua.

Koulutukseen on osallistunut noin kaksi sataa henkilöä, joista järjestelmän aktiivikäyttäjät tulee olemaan noin sata. Parhaillaan

meneillään olevaan kolmannen vaiheen koulutukseen osallistuu paperikoneiden ja laboratorion henkilökuntaa. Koulutuksesta on vastannut Kymi ja teknisenä asiantuntijana on ollut järjestelmän toimittaja Carelcomp Oy.

"Merkittävin rekisteröintipiste on paperikoneen kuivapää, jossa konerullatiedot ylläpidetään ja tarkastetaan. Konehenkilöstö on

kas kertomaan siitä mielipidettä. Yleisesti he uskoivat Laavan valmistuessaan toisaalta helpottavan laadunvalvontaan liittyvien asioiden tarkkailua, mutta samalla myös lisäävän työn vaativuutta tietomääräkokonaisuuden laajentuessa. He toteavat myös, että järjestelmä on erittäin tärkeä, jotta pystyttäisiin vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden laa-

PK 9:n kuivapään valvomossa Laavaan tutustumassa vas. sylinterimies Jarmo Pehkonen, koneenhoitaja Hannu Halme, koneenhoitajan apulainen Jouni Nuutila, pituusleikkurin apumies Esa Sormunen ja rullamies Petri Tiihonen (selin). Oik. seisomassa koulutuksesta vastaava tietojärjestelmäpäällikkö Matti Kiuru.

omaksunut järjestelmän peruskäytön nopeasti. Uskoisin, että merkittävilta vaikeuksilta vältytään", Matti Kiuru selvittää.

PK 9:n kuivapään valvomoon on sijoitettu yksi Laava-mikroista. Koska järjestelmän käyttöönotto oli haastattelua tehtäessä vasta alkanut, ei koneen henkilökunta vielä ollut kovinkaan halu-

tuvaatimuksiin. Koneenhoitajan apulainen **Jouni Nuutilan** mielestä Laava lisää ainakin joidenkin konemiehistöön kuuluvien töitä päätetyöskentelyn lisääntyessä. "Rullamiehen työ puolestaan helpottuu, koska rullalapat tulevat automaattisesti", hän lisää.

Lamminmäen jätehuoltoalueen kuljetusjärjestelyt edenneet hyvin

Tehdaskuljetusten Lamminmäki-työryhmässä on käsitelty Lamminmäen jätehuoltoalueelle suuntautuvien jäte- kuljetusten järjestelyjä ja ta- loudellisuutta. Viime syksynä alkanut työ on nyt loppusuoralla.

Työryhmässä asetettiin tavoitteeksi, että kuljetukset Lamminmäen jätehuoltoalueelle eivät saa maksaa enempiä kuin kuljetukset huomattavasti lähempänä sijaitsevalle Saksanahon kaatopaikalle. Ryhmän tehtävänä oli tarkastella, mitä parannuksia osaston omiin laitteisiin ja työmenetelmiin sekä tehtaalla kuljetusta palveleviin laitteisiin olisi tehtävä.

Työryhmä on pääsemässä tavoitteeseensa tehdaskuljetusten päällikkö **Matti Laineen** mukaan hyvin. "Ryhmässä on ollut edustettuna mahdollisimman laaja ammattitaito ja tietämys. Muilta osastoilta on tullut hyviä vinkkejä ja neuvoja, joiden avulla on osaltaan päästy hyvään lopputulokseen. Hommassa on ollut tekemisen meininki. Tosin ajankäytön kannalta olisi aikataulua voinut vetää ehkä tiukemmaksi."

Laine selvittää, että vuonna 1993 Saksanahon kaatopaikalle kuljetetun jätteen määrä oli noin 51 000 tonnia eli 12 000 kuormaa, joka pienentyy merkittävästi uusien järjestelyjen ansiosta. Suurin vähennys tulee, kun paperin kuitulietettä ei enää kuljeteta kaatopaikalle, vaan se poltetaan. Työryhmän parannusehdotukset ovat liittyneet sekalaisen teollisuusjät-

teen käsittelyyn sekä soodasakan ja tuhkan tehokkaampaan kuormaamiseen. Kokonaisvaikutukseltaan järjestelyillä saavutetaan huomattavia säästöjä.

Toukokuun puolen välin jälkeen lähes kaikki ehdotetut hankinnat on tehty ja tarvittava henkilökunnan koulutus käynnissä. Myös palkkaukseen ja työaikaan liittyvät neuvottelut on aloitettu.

Sekalaisen teollisuusjätteen jätteenkäsittelyaseman perustustyöt on saatu valmiiksi ja laitteisto tilattu. Asennustyöt alkavat viikolla 21. Jätteenkäsittelyasemalla kaatopaikalle kuljetettava sekalainen teollisuusjäte puristetaan pienempään tilaan, jolloin kuormamäärä saadaan vähentymään 3 200:sta 450:een kuormaan vuodessa. Kokonaistonnimäärä säilyy kuitenkin samana. Jätteenkäsittelyaseman käytöstä huolehtivat autonkuljettajat.

Sellutehtaalta kuljetettavaa soodasakkaa varten on tilattu kaksi nykyistä suurempaa lavaa. Soodasakan tasaisempaa kuormausta varten hankitaan lavan siirtojärjestelmä, jonka suunnittelu on käynnissä. Suunnittelutyö tehdään teknisessä suunnittelussa Kuusanniemessä.

Kymin höyryvoimalaitokselle on tilattu tuhkan syöttöjärjestelmä samoin kuin lavojen alle tulevien alustojen uusinta. Tuhkan kuljetusta varten on tilattu kaksi uutta kannellista lavaa.

Myös tehdaskuljetusten uusi kuorma-auto on jo tilattu.

Haluaisin että ihmiset kokisivat työn iloisena asiana

Tutkimuskeskuksen paperi- ja sellulaboratorion päällikkö Liisi Helkala, 53, on tuotantojohtaja Jorma Latomäen ehdotuksesta Juttu kiertää-sarjan ensimmäinen nainen, jota haastattelemme.

Koulutuksesi ja työsi?

Valmistuin filosofian kandidaatiksi Helsingin yliopistosta vuonna 1966. Aikanaan tein erikoistyön ja pro gradu -tutkielman Keskuslaboratorioon tohtori Hannes Sihtolalle. Kuusankoskelle tulin vuonna 1969 oltuani ensin töissä Finlaysonin Forssan tehtaan viimeistelylaboratoriossa. Kymillä olen koko ajan ollut tutkimuskeskuksen paperilaboratoriossa: aluksi apulais-tutkijana ja vuodesta 1986 tutkijana sekä vuodesta 1990 paperi- ja sellulaboratorion päällikkönä.

Tutkimuksen tärkeimmät tavoitteet tänä päivänä?

Pyrimme samaan kuin paperitehtaallakin: tuottavuuden ja laadun parantamiseen. Maailmalla paperin käyttötarkoitukset muuttuvat ja meidän on sopeuduttava siihen. Työ on mukautettava markkinoiden ja asiakkaiden tarpeiden mukaan. Oman osastosi tärkeimmät tehtäväläueet tänä päivänä?

Meillä menee täällä monta projektia rinnan. Paperin päällystystöitä on meneillään jatkuvasti, samoin kopiopapereiden laadun kehitystä. Pitkä projekti on ollut myös paperin crackingin tutkiminen. Vuodenaikojen vaihteluiden vaikutusten selvittäminen paperin ominaisuuksiin on yleensä hyvin pitkäaikainen tehtävä.

Lisäksi tutkimme jatkuvasti tehtaalla tehtyjen paperin koearjojen tuloksia. Teemme myös itse eri yhteistyötehtäiden kans-

Liisi Helkala on erittäin tyytyväinen osastonsa viimeiseen (takana näkyvään) laitehankintaan, jolla voidaan mitata paperin pinta-energiaa.

sa koearjoja pilot-laitteistoilla ja tutkimme niiden tuloksia täällä.

Tänä keväänä olemme tehneet kansainvälistä yhteistyötä konsernin hienopaperit-toimialan yksiköiden kanssa laboratorioden menetelmävertailuissa. Juuri nämä kansainväliset yhteydet ovat myönteisiä oman työn liittyessä niissä suurempiin kokonaisuuksiin. Henkilökohtai-

sesti mittava työmaa on erilaisen kansainvälisten standardien vertailu.

Olemme varautuneet myös heinäkuussa käynnistyvän PCC-laitoksen käynnistämiseen liittyviin kokeisiin.

Mieluisin tehtävä, jossa olet ollut? En nimeäisi mitään erityistä työtä; minulle kaikki työ on mieluista. Ja erityisesti sellainen, jossa saan olla kanssakäymisissä toisten ihmisten kanssa. Haasteesi?

Näin vanhempana ihmisenä pysyä mukana tietotekniikan mukanaan tuomassa kehityksessä.

Millaiset asiat saavat sinut hyvälle tai pahalle mielelle?

Hyvälle mielelle tulen esimerkiksi saatua ratkaistuksi vaikean ongelman. Pahalle mielelle tulen epäoikeudenmukaisuudesta.

Ketä arvostat?

Arvostan ihmisiä, jotka pyyteettömästi auttavat muita ihmisiä - esimerkiksi äiti Tereasa. Mitä kuuluu vapaa-aikaasi?

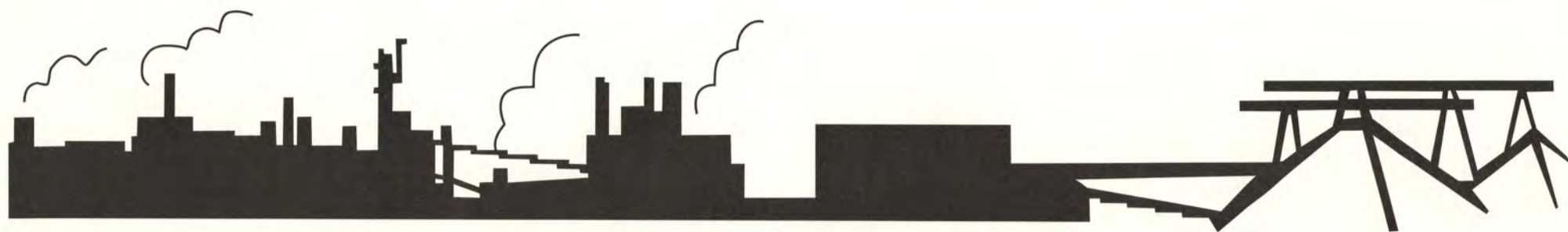
Perhe - valitettavasti lapset ovat lähteneet jo maailmalle! Rakastan käsitöitä, ja pientä 'näpertämistä' yön hiljaisina hetkinä. Seurakunnan tehtävissä olen pitänyt lapsille pyhäkoulua kymmenisen vuoden ajan - pidän paljon lapsista. Harrastan myös kuntoliikuntaa, ja Sanaa käyn kuuntelemassa aina milloin se vain on mahdollista. Miten yhtiö on mielestäsi muuttunut täällä oloaikanaasi?

Taloon tullessani koin negatiivisena esimerkiksi sen, että miesten ja naisten välinen luontaispaperimäärä oli erilainen, kuten myös kynnysrahakysymys. Tällaiset epätasa-arvoasiat ovat yhtiössä myöhemmin korjautuneet. Mitä haluaisit muuttaa?

Haluaisin, että ihmiset kokisivat työn iloisena asiana - eivät pakonomaisena rahan vastikkeena.

Kenen toivot olevan seuraavan haastateltavan?

Päällystyslaitokselta uudelleenrullauskoneen käyttäjä **Kalevi Kompani**.

ARKKIPAPERIEISSA

siirrytään Big loader -kuljetukseen

Kesäkuun alussa Kymin arkipaperivarastossa otetaan A4-lavojen lastauksessa ja kuljettamisessa käyttöön Big loader -kuljetusjärjestelmä ja erityisesti sitä varten suunnitellut lastauspöydät. Järjestelmän ja Big loader -pöytien käyttöönoton tavoitteena on varmistaa tuotteen toimittaminen asiakkaalle ilman vahingoittumisriskiä. Vastaavanlaista lastinkäsittelyä ei ole tieltävasti käytössä muualla Suomessa.

Vuosi sitten Kymillä esiteltävänä ollut Big loader -kuljetusjärjestelmä sai paperivaraston henkilökunnan Kymi Nousee -palaverissaan keksimään idean, jonka mukaan A4-lavan tai muun arkkituotannon lastaus kontteihin ja kuljettaminen edelleen asiakkaan varastoon on mahdollista järjestelmää hyväksikäyttäen yhdellä trukikäsittelyllä. Tämä edellytti erityisten Big loader -lastauspöytien hankintaa ja uusien lastauspaikkojen avaamista varastossa.

Big loader -kuljetusjärjestelmään kuuluu kuorma-auto ja vaihtoyksiköiden kuljetukseen suunniteltu erityinen Big loader -perävaunu, joka pystyy käsittelemään 20 ja 40 jalan kontteja. Vaunun hydraulikkapumpuilla kontit voidaan laskea joko maahan tai lastauspöydille.

Kymin toimivusten mukaisesti valmistetut kolme lastauspöytää on toimittanut ja asentanut Trans-tech Ltd. Pöytien perustustyöt on tehnyt rakennusliike Tuominen. Varaston piha-alueen kunnostamisesta huolehtii rakennusosasto.

Konttikuljetuksella ja Big loader -lastauspöytien käytöllä lastin käsittely nopeutuu ja sen rikkoutumisriski häviää; tavoitteena on saada se yhdellä trukikäsittelyllä konttiin ja edelleen asiakkaalle. Konttikuljetukset tuovat lisäksi merkittäviä säästöjä satamaksi.

Ensi vaiheessa järjestelmä koskee vain A4-lavojen käsittelyä, mutta sen uskotaan koskevan

Trukinkuljettaja Arto Hakkarainen testasi Big loader -lastauspöytää. Ajoa seurasivat vas. Pentti Eskelinen, Juhani Ollilainen, Jouni Pennanen ja Seppo Sartjärvi.

myöhemmin koko arkkituotantoa. Big loader -pöytien käyttö on mahdollista myös kevytrullapakkauksissa ja tuontitavarakonttien vastaanotossa. Uuden järjestelmän mukaisesti lastatut tuotteet tulevat saamaan 'lastaustakuun'.

Kuljetusjärjestelmää on ollut toteuttamassa työryhmä, johon on kuulunut paperivarastosta lastajien edustajia ja osaston luottamusmies **Jouni Pennanen**, varastomestari **Harri Heijala**, sisäisten kuljetusten päällikkö **Pentti Eskelinen** sekä aluepäällikkö **Juhani Ollilainen** Combitransista.

Kuljetusliikkeiden kanssa lastauspöytien käytöstä on neuvotellut Combitrans Oy, joka on valinnut projektiin mukaan tulevaisuiksi kuljetusliikkeeksi Kymen Kuljetus Oy:n Kouvolasta.

"Henkilökohtaisesti katson, että yksikköliikenne on tulevaisuuden laji. Kun puhutaan arkkituotannosta, on tuotteiden ehjänä perille meno avainkysymys. Tuotteiden käsittely satamassa nopeutuu ja myös kustannusvaikutus on tärkeä. Tässä tapauksessa yksittäisten pallettien välikäsitteily jäävät minimiin, koska ne viedään suoraan tehtaalta vähintään määräsatamaan asti", Ollilainen toteaa.

Kymmene Oy:n logistiikkayhtiö Combitrans Oy huolehtii Kymin tuotteiden maankuljetusjärjestelyistä kotimaassa.

Ensi vaiheessa Big loader -kulje-

tusjärjestelmää hyödynnetään Haminan satamassa, jossa Steveco Oy on varannut Kymin konttiliikenteelle oman alueen. Myöhemmin konttikuljetukset laajenevat myös Kotkaan.

Pentti Eskelinen ja Jouni Pennanen selvittävät, että perinteisesti palle-

tit on kuljetettu autolla tai rautatievaunulla satamaan, jossa ne on kontitettu. Arkkipalletille kertyy useita käsittelykertoja, ennen kuin se on määräsatamassa ja asiakkaan varastossa. Myös paperivarastossa on lastattu A4-lavoja suoraan kontteihin, mutta tuolloin kontti on ollut kiinnitettynä autoon. Uudessa järjestelmässä kontti laskeaan Big loader -pöydälle lastauksen ajaksi, eikä autonkuljettajan tarvide odottaa paikalla. Tämä tasoi lastauksen varattua aikaa, jota on konttia kohden varattu kaksi tuntia.

Pennanen mielestä on merkittävää, että risan pallein kierto matka asiakkaan kautta takaisin tehtaan varastoon poistuu konttikuljetusten myötä. "Konttikuljetuksissa ei yleensä ole ollut vaikeuksia; lasti on mennyt perille ilman, että olisi tullut valituksia vahingoittuneista palleista."

"Varasto ei kuitenkaan yksin pysty toteuttamaan suunniteltua tuotteen lastaustapaa ja kuljetusta, ellei tuotanto ja myynti ole siinä mukana. Oikean tuote- ja pakkauskoon selvittämistä varten onkin perustettu työryhmä", hän jatkaa.

Yhteen konttiin mahtuu lastia noin 25 tonnia. Vuorokaudessa paperivaraston kautta kulkee 8-12 konttia.

Pulpperi lähti kesätauolle

Kuusankoskelaisten paperiammattiyhdistysten oma puoli tuntia kestävä radio-ohjelma 'Pulpperi' lähti kesätauolle. SBC Radiossa maaliskuusta lähtien esitetty ohjelma jatkuu uudelleen syyskuusta lähtien kerran kuussa.

Ohjelmasta saatu palaute on tekijöiden mukaan ollut yllättävän vähäistä, mutta pääosin myönteistä. Pulpperissa on pyritty antamaan positiivista kuvaa paperiteollisuudesta rehellisyydestä tinkimättä. Asioista kerrotaan niin, että ne kiinnostavat muitakin kuin yhtiöläisiä.

Ohjelma kootaan ammattiasiantojen omin voimin ja kustannuksella. Ohjelmatoimintaryhmään kuuluvat Paperiliiton Kuusankosken osasto 19:n tiedotussihteeri **Ilmari Jokinen**, Kuusanniemen osasto 85:n tiedotussihteeri **Timo Lehmunen** ja Voikkaan osasto 36:n tiedotussihteeri **Jukka Suortanen** sekä ohjelman toimitustyöstä vastaava **Kari Henttu** tehdaskuljetuksesta. Tunnuksia on tehnyt trukinkuljettaja **Pertti Joutjärvi**.

Paikallisradion hyödyntäminen ammattiasiantojen viestinnässä on

tänä vuonna ollut vielä kokeilu ja Pulpperin jatkamisesta ensi vuonna päätetään syksyllä. Nykyisten ohjelmantekijöiden toiveena on, että ammattiyhdistysväen joukosta löytyisi radio-ohjelman tekemisestä innostuneita henkilöitä, sillä tiedotussihteerien ja Kolmo-paperin tehtäviä hoitavien aika ei riitä radiotyöhön niin täysipainoisesti, kuin he haluaisivat.

Ilmari Jokisen mielestä ohjelmalle on olemassa selvästi oma tarpeensa. "Pienellä alueella asuu noin 5 000 ihmistä, jotka saavat elantonsa paperiteollisuudesta, lisäksi ovat vielä erilaiset oheisryhmät."

Sellutehtaan ja höyryvoimalaitosten EMS-koulutus takanapäin

Sellutehtaan ympäristöasioiden hallintajärjestelmän, EMS:in, käyttöönottokoulutus päättyi 6.5. Viitenä päivänä järjestettyihin tilaisuuksiin osallistui yhteensä 135 henkilöä sellutehtaan eri osastoilta. Sellutehtaan EMS:in rakentamisesta vastanneen käyttöinsinööri **Tuomo Lindénin** mukaan koulutuksesta saatu palaute oli yleisesti myönteinen, myös henkilöstön osallistuminen tilaisuuksiin oli hyvää.

Ympäristönsuojelupäiväksi nimetyt koulutuspäivien aikana ympäristönsuojelupäällikkö **Harri Jussila** kertoi Kymin ympäristöasioiden hallintajärjestelmästä, ja Tuomo Lindén puolestaan selvitti järjestelmää sellutehtaan osalta. Toimintaohjeet ja asiakirjat käytiin läpi osastoittain käyttöinsinöörin tai käyttötekniikon johdolla. Sellutehtaalla EMS:iin liittyvät toimintaohjeet ja asiakirjat koskevat laboratoriotta, kuidunvalmistusta, lipeämöä, kuorimoa, kuivauskonetta ja jätevesilaitosta. Päivän ohjelmassa oli myös ryhmätyö, kilpailukysymyksiä ja videesitys.

Kaikkien kilpailuun nimellä vastanneiden kesken arvottiin 10 teh-

dasvierailumatkaa 26.5. Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n Jämsänkosken ja Kaipolan tehtaalle. Kaikista viidestä koulutustilaisuudesta arvottiin kaksi osallistujaa. Matkalle lähtijät olivat **Olavi Qviik**, **Unto Hyvärinen**, **Vesa Salminen**, **Tapio Valo**, **Heikki Jokinen**, **Erkki Nöjd**, **Juha Tyynelä**, **Esa Kantanen**, **Seppo Kylliäinen** ja **Seppo Pasi**. Ryhmänvetäjinä olivat Harri Jussila ja Tuomo Lindén.

Höyryvoimalaitosten henkilökunnalle järjestettiin 25.4. ja 3.5. ympäristöasioiden hallintajärjestelmän käyttöönottokoulutusta sekä mm. savukaasupesuriin ja leijupolton yläilmakanavaan liittyvää prosessikoulutusta. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 85 henkilöä. Kouluttajina olivat höyryvoimapäällikkö **Juha Kouki**, ylimestari **Raine Rantanen** ja huoltomestari **Lasse Elojärvi**. Savukaasupesurikoulutuksesta vastasi Tampella Power.

Kymin ympäristöasioiden hallintajärjestelmän esiauditointi on viikolla 42 ja varsinainen auditointi viikolla 47. Sellutehtaan sisäisten auditointien koulutus on suunniteltu alkavaksi syksyllä.

Kuva: Harri Jussila

Sellutehtaan EMS-koulutuksessa palkintomatkan voittaneet vierailivat 26.5. Yhtyneitten Jämsänkosken ja Kaipolan paperitehtailla.

KONEOSASTOLLA

Kampanjalla silmä- ja selkävammoja vastaan

Koneosaston korjaamopalveluissa käynnistyi tänä keväänä osaston työsuojeluryhmän aloitteesta kampanja selkä- ja silmävammojen ennaltaehkäisemiseksi. Selkä- ja silmävammat aiheuttavat osastolla runsaasti työterveyskeskuskäyntejä ja sairauspoissaoloja suhteessa muihin sairauksiin ja vammoihin. Kampanja toteutettiin yhdessä työsuojelun ja työterveyshuollon kanssa.

Kolmessa reilun tunnin mittaisessa tiedotustilaisuudessa työterveyshoitaja **Arja Huovila** kertoi silmävammoista ja niiden ehkäisystä. Lääkintävoimistelija **Ritva Laine** puolestaan selvitti selkävammoihin ja niiden ehkäisyyn liittyviä asioita, kuten oikeita työskentely- ja nostotapoja. Kuulijoille kerrottiin myös työterveyskes-

kuksen tarjoamista ryhmäkuntoutusmahdollisuuksista sekä työterveyskeskuksen kuntosalista, johon otetaan asiakkaita lääkinnällisin perustein. Yleisistä työsuojeluun liittyvistä asioista kertoi työsuojelupäällikkö **Lasse Koivikko**. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä noin 60 henkilöä.

Selkä- ja silmävammakampanjasta kiinnostuttiin myös automaatioosastolla ja kuljetusvälinekorjaamolla, joilla järjestettiin vastaavanlaiset tilaisuudet.

Työterveyshuollossa seurataan kampanjan vaikutuksia yhdessä työosastojen kanssa. Vastaavanlaisia tilaisuuksia voidaan järjestää myös muista aiheista, ja ehdotuksia voi tehdä oman alueen työterveyshoitajalle.

'Mietaa' kävi Kymillä

"Kun me olimme Holmenkollenilla erellisiltana hiihretty larut ja haisteltu kelit valamihiksi, niin ne norjalaaseen juuttahat ajoivat yöllä ne larut uusiksi, keli-hän oli sitten aivan toisenlaanena, mutta osattihin se tempu teherä myöhemmin Selälläkin", haasteli 'Mietaa' eli **Juha Mieto**, joka kävi raataamassa Kymin ja Voikkaan hiihtäjien kanssa 5.5.

Kuva: Keijo Koivula

Kymin vieraana olleen (kesk.) Juha Miedon hiihtovinkkejä oli kokoonnutu kuuntelemaan kymmenkunta henkilöä, mm. (vas.) **Tapio Nikkilä**, **Tapio Taipale** ja **Leo Silén**.

JÄRJESTÖT

Paperiliiton Voikkaan os. 36

Eläkeläisten retki

Paperiliiton Voikkaan osasto 36:n sekä Metalliliiton Voikkaan osasto 12:n eläkeläisten retki Niittylahteen järjestetään tiistaina 12.7.1994. Ennakkoilmoittautumiset on tehtävä viimeistään torstaina 7.7.1994 mennessä pääluottamusmiehen toimistoon, puh.

401 3127.

Linja-autot lähtevät Lapinmäeltä klo 10.00 ajaen reittejä:

Auto 1: Lapinmäki - Seuratalo - Hirvelänmäki - Oravala (ent. Tiihosen kauppa) - uutta tietä Voikkaalle - Harjunrannantien risteys - Kymenrannan mäki - Kipparinkurvi - Niittylahti.

Auto 2: Lapinmäki - Työväentalo - Tähtee - Puistokatu - Valtakatu - Pohjoistie - Pilkanmaan koulu - Kipparinkurvi - Niittylahti. Paluu Niittylahdesta noin klo 16.00.

KUOLLUT

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen tietoomme tulleet kuolleet eläkkeensaajat:

Erkki Laitinen, 73, Ky rakennus (kuollut 16.4.), **Vieno Pekkola**, 70, klubit (26.4.), **Aili Sammalneva**, 88, Ky sulf.sell. (21.4.), **Martta Vanonen**, 86, kiinteistöos. (26.7.).

Lähde yleisurheilun EM-kisoihin!

Pääsylippuja matkoiheen myydään Kymin henkilöstöpalvelussa, puh. 2294.

Johtokunnan huvila suljettu

Johtokunnan huvila on suljettu juhannuksesta elokuun alkuun.

AVUSTUSKASSA TIEDOTTAA

Varsinainen kassankokous

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan varsinainen kassankokous pidettiin Yksyissä 28.4.1994. Kokouksessa vahvistettiin vuoden 1994 tilinpäätös ja toimintakertomus sekä myönnettiin tilivelvollisille vastuuvapaus.

Muina kokouskutsussa mainituina asioina käsiteltiin kassan hallituksen esitys uuden työnantajan Faxte Kalk Oy:n lisäämisestä kassan toimintapiiriin 20.5.1995 lukien. Esitys hyväksyttiin.

Toisena sääntömuutosasiaina käsiteltiin kassan hallituksen esitys kassan sääntöjen kokonaisuutokseksi, jota uusi vakuutus-kassalaki edellyttää. Sääntöjen kokonaisuutokseksi hyväksyttiin esityksen mukaisesti voimaanastuvaksi 1.1.1995 lähtien. Molemmat muutokset edellyttävät vielä sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymistä ennen kuin ne tulevat noudatettaviksi.

Korvaukset ja jäsenten määrä

Korvauksia Avustuskassa suoritti v. 1993 14 576 924,58 mk. SVL-korvausten osuus oli 9 001 044,29 ja lisäetuuskien 5 575 880,29 mk. Ansonmenetyskorvaukset eli erilaiset päivärahat edustivat korvauksista 6,8 miljoonaa markkaa eli 46,9 prosenttia. Sairaanhoidon korvausten osuudeksi tuli 7,7 miljoonaa markkaa eli 53,1 prosenttia. SVL-sairaanhoidon korvausten osuus edellä mainitusta oli

vain 2,5 miljoonaa markkaa eli 32,8 prosenttia.

Kassan jäsenmäärä oli 31.12.1993 2343 työntekijäjäsenä ja 690 eläkeläisjäsenä eli yhteensä 3033. Kokonaisuutena jäsenmäärä aleni vuoden aikana 52 jäsennellä.

Muuttuneet pankkiyhteydet

Pankkialalla tapahtuneiden muutosten johdosta useiden jäsenten pankkiyhteydet ovat saattaneet muuttua. Koska kassa ei saa automaattisesti tietoja muutoksista, pyydetään jäseniä korvauksia hakiessaan ilmoittamaan uusi pankkiyhteys korvaushakemuksessa sitä varten varatussa kohdassa. Tällä menettelyllä varmistetaan, että suoritukset menevät oikealle tilille ja vältytään aikaa vieviltä selvittelyiltä.

Kassankokouksen 25.11.1993 hyväksymät sääntömuutokset

Sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut 25.11.1993 pidetyssä kassankokouksessa vahvistetut sääntömuutokset voimaan tuleviksi 1.3.1994 lähtien. Muutokset koskivat itsemaksavaa jäsenyyttä, jäsenmaksun alennusta, sairaalahoidon ja lisäpäivärahan osittaista eriyttämistä, paikallismatkojen korvaamisrajaa sekä terveyskeskuksen ja työterveyshuollon vuosimaksuja, jotka on rajattu korvausten ulkopuolelle.

"Kymi, hyvää päivää..."

Kymen puhelinkeskukseen toimintoja on parannettu. Kaikkien puhelunvälittäjien ollessa varattuja soittaja kuulee ääninauhalta viestin: "Kymi, hyvää päivää. Hetkinen olkaa hyvä, teitä palvellaan kohta. Kymi, goddag, var vänlig och vänta ett ögonblick. Kymi - the lines are all busy. Please hold. Sanomaa seuraa taukomusiikki.

Mikäli puhelunvälittäjä siirtää puhelun edelleen jonotukseen alanumeroon, kuulee soittaja vain taukomusiikkia. Ääninauhan on lukenut myynti-assistentti **Maija Sommarberg**.

Koskela kesäremontissa

Koskela on korjaustöiden vuoksi suljettuna 26.6.-24.7. Toimihenkilöt voivat lounaslippuja vastaan aterioida Kuusanniemen ja Kymen henkilöstöravintoloissa sekä Voikkaan klubilla.

Lounaslippuja myy **Raili Rautjärvi** keskuskonttorin neuvonnassa. Koskelan sauna, kuntosali sekä AV-huone eivät ole käytettävissä. Edustustarkoituksiin kehoitetaan käyttämään paikallisia ravintolapalveluita.

ELÄKKEELLE

Kymin Paperiteollisuus Oy

Haihduuttamon hoitaja **Markku Ahola** Kni höyryvoimalaitos (37 palveluvuotta, asentaja **Rainer Laine** konekorjaamopalvelut (36), konehoitaja **Kalervo Saresvirta** PK 7-9 (40).

Kaukas Oy

Konehoitaja **Jukka Junnola** Vo paperitehdas (39).

Kymmene Oy

Kehitysjohtaja **Pekka Holm** desinvestoinnit (34).

MERKKIPÄIVÄT

Arkkileikkurin varanainen **Sinikka Alanne** arkkisalista täyttää 50 vuotta 29.6. **Matkoilla**.

Työterveyslääkäri **Pertti Jokinen** Kymen työterveyshuollosta täyttää 50 vuotta 3.6. Hän on syntynyt Aurassa.

Pertti Jokinen valmistui lääketieteen lisensiaatiksi Turun Yliopistosta vuonna 1971. Työterveyshuollon erikoislääkäri hänestä tuli vuonna 1984. Nykyisessä tehtävässään yhtiön palveluksessa hän on ollut vuodesta 1975 alkaen.

Jokinen on toiminut Kouvolan Seudun Lääkäriseuran sihteerinä 1975-76 ja Suomen Ilmailulääketieteellisen Yhdistyksen sihteerinä 1988-89. **Matkoilla**.

Asentaja **Arto Lepistö** koneosastolta täyttää 50 vuotta 30.6. **Matkoilla**.

Kymen tietopalvelun päällikkö **Tuija Löfgren** täyttää 50 vuotta 22.6. Hän on syntynyt Juankoskella.

Tuija Löfgren valmistui filosofian maisteriksi Åbo Akademista vuonna 1973. Hän on opiskellut biokemiaa sekä suorittanut cum laude arvosanan kirjastotieteessä ja informatiikassa Tampereen yliopistossa. Yhtiön palveluksessa Löfgren on toiminut informaattikonana vuosina 1974-84. Nykyiseen tehtäväänsä hänet nimitettiin vuonna 1985.

Lady Circle-88:n puheenjohtajana Tuija Löfgren on ollut v.1985-86. Kuluvan vuoden alusta lähtien hän on toiminut KooKoon taitoluistelujohtajana. Vapaa-aikanaan hän harrastaa slalomia, golfia, kuntosalilla käymistä ja kielen opiskelua. **Merkkipäivävastaanotto kotona, Nikulankuja 4:ssä klo 13-18**.

Vuoromestari **Jorma Sirén** PK 1-2:ltä täyttää 50 vuotta 23.6. **Matkoilla**.

Verlan lomakylästä esittelylehti

Toukokuun puolella välissä ilmestyneessä Verlan kesä-lehdessä kerrotaan Verlan lomakylän varuskäytännöstä ja palveluista, tehdasmuseosta sekä kurkistetaan Verlan kylään ja sen elämään. Mukana on myös lomalaisten mielipiteitä ja näkemyksiä.

Lehden painos on 10 000 kpl,

joka on jaettu konsernin eri toimintapaikkakunnille kotimaassa. Eläkeläisillä on mahdollisuus tilata lehteä soittamalla Kymen viestintäosastolle, puh. 951-402 2167, osastosihteeri **Terttu Niilo-Rämä**. Hän hoitaa myös tehdaspaiikkakunnille mahdollisesti halutut lisätoimitukset.

Tutustumiskäynnille - mutta mille osastolle?

Kymi Nousee -projektin yhteydessä perustettu, kymiläisten yhteenkuuluvuutta pohtiva työryhmä on asettanut eri hankkeita toteuttamaan henkilöstön edustajista koostuvia ryhmiä.

Työosastojen väliset tutustumiskäynnit -työryhmä on selvittänyt tehtäväänsä liittyviä käytännön seikkoja, mutta toivoo saavansa tietoonsa:

- mihin osastoihin halutaan tutustua, kuinka moni haluaa tutustumiskäynnille ja muita käynteihin liittyviä ideoita.

Tutustumiskäynnit pyritään tekemään vapaa-ajalla ilman eri korvausta. Tutustumismahdollisuudet konsernin muille tehtaille selvitetään myöhemmin.

Täytä oheinen kysely, leikkaa kortti ja palauta se kesäkuun loppuun mennessä Marja Nikkilälle, keskuskonttori, IV krs. Kaikkien kyselyn palauttaneiden kesken arvotaan esinepalkintoja.

TUTUSTUMISKÄYNNIT

Vierailun kohde

Oma nimi ja työosasto

Muita ideoita (käytä tarvittaessa lisälehteä)

HENKILÖUUTISET

Kymmene Oy Hienopaperit

Kirjeenvaihtaja **Birgit Suomalainen** on nimitetty 16.5.1994 alkaen hienopaperit-toimialan johtaja Pehr-Eric Pättin ja suunnittelujohtaja Sakari Lahdelman sihteeriksi/assistentiksi. Hän on toiminut viimeksi vientimyyjänä Schauman Wood Oy:ssä Lahdessa.

KIITOKSET

Lauluista onnen ammannan, ystäväistä ylenmäärin. Sydämelliset kiitokset kaikille merkkipäivääni muistaneille.

Kari Sirén

Kiitos C-laitoksen 4-vuorolaisille muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Jorma Hirvonen

Lämmin kiitos työnjohdolle ja työtovereille muistamisesta jäädessäni eläkkeelle.

Raimo Lehtola

Parhaimmat kiitokset kaikille merkkipäivääni muistaneille.

Hellevi Lantta

KIITOS.

Hannu Nieminen, Veijo Halttunen ja Rainer Laine

Veteraanipäivänä syntynyt **Juhani Tuviala** kiittää muistamisesta.

UUTISKYMI

NUMERO 5/1994

Toimitus: Kymen Paperiteollisuus Oy, viestintäosasto, 45700 Kuusankoski, puh.vaihde (951) 4021, telexi 52211 kymco fi, telekopio (951) 402 2186, memotunnus KYTIED.

Päätoimittaja: Reijo Virta, puh. (951) 402 2168.

Toimitussihteeri: Kimmo Reki-mies, puh. (951) 402 2169.

Toimittaja: Irma Niemi, puh. (951) 402 2173.

Valokuvaaja: Tuomo Pitkänen.

Osoitteenmuutokset: Terttu Niilo-Rämä, puh. (951) 402 2167.

Kirjapaino: Nettopaino Oy, Korjalankatu 25, 45130 Kouvola, puh.vaihde (951) 3711 501.

Paperi: Griffin Book (Kymex Study) 100 g/m², lievästi puupitoinen, konepäälystetty, mattakalanteroitu painopaperi. Paperille on myönnetty pohjoismaisen ympäristömerkin käyttöoikeus, nro 404 012.

Lehden seuraava numero ilmestyy 1.7. Lehden tarkoitettun aineiston on oltava perillä toimituksessa viimeistään 15.6. klo 16.00.

ISSN 0358-416X.

KYMIN PAPERITEOLLISUUS

Pekka Holm eläkkeelle

Kymmene Oy:n desinvestointiyksikön johtaja Pekka Holm jäi eläkkeelle maaliskuun alusta. Pekka Holmin läksiäisiä vietettiin Kuu-sankoskella 25. toukokuuta. Kukkakimpun lähtiäishalauksineen antoi assistentti-sihteeri Hilikka Pohjola.

Vetylaitoksen käyttö-koulutus sujui ilman 'kieliongelmia'

Oy Finnish Peroxides Ab:n uuden vetylaitoksen käyttökoulutus toteutettiin 2.-20.5. Kymen teollisuusoppilaitoksella. Kouluttajina olivat prosessi-insinööri Renzo Coletti ja automaatioinsinööri Phil Costelloe laitoksen toimitaneesta Kinetics Technology International S.p.A:sta.

Koulutukseen osallistui kolmessa ryhmässä noin 25 henkilöä organisaation eri tehtävistä. Yhteisenä kielinä oli englanti, joten tulkkinä olleen Aila Seppälän apua Smithon Oy:stä tarvittiin. Phil Costelloe ja Renzo Coletti

eivät aikaisemmin olleet toimineet koulutustehtävissä Suomessa, muualla Euroopassa kylläkin. He olivat erittäin tyytyväisiä kursilaisten edistymiseen. Vaikka opetus tapahtui vieraalla kielellä tulkin välityksellä, jaksoivat osallistujat olla tiivisti ja innostuneesti mukana.

Vetylaitoksen koekäytön valmistelu alkaa kesäkuun puolivälissä ja varsinainen koekäyttö heinäkuun puolivälissä. Tuotantolaitos otetaan käyttöön elokuun alussa.

Älä unohda Kymi Nousee idealaatikkoa!

Noin vuosi sitten voitiin todeta, että Kymi Nousee -projektin ideointivaihe oli tuottanut yli 7 000 parannusehdotusta. Ideoiden karsinnan ja jalostuksen jälkeen parhaat on jo toteutettu sekä parannettu niiden avulla yhtiön kannattavuutta.

Projektin jatkona perustettiin memoon KYIDEA -niminen idealaatikko, johon jokainen voi lähettää parannusehdotuksiaan.

Ehdotukset ohjautuvat apulaisjohtaja Eero Miettiselle, joka toimittaa ne käsiteltäväksi oikeille henkilöille. Jokaiseen ideaan annetaan vastaus, kuten tehtiin myös Kymi Nousee -projektin yhteydessä.

Idean tai parannusehdotuksen vastaanottajaksi merkitään KYIDEA. Jos idean lähettää vieraasta memosta, sanoman loppuun on kirjoitettava lähettäjän nimi, jotta vastaus pystytään osoittamaan oikealle henkilölle.

Idean voi lähettää myös paperilla Eine Hasarille (keskuskonttori 2. kerros, puh 2206), joka kirjoittaa ehdotuksen memoon. Myös tällöin tarvitaan lähettäjän nimi.

Aloitepalkkio Laakoselle

Huhtikuussa tehtiin kaksi työsuojelualoitetta. Koska vain toinen aloitteentekijä, Ossi Laaksonen, oli varustanut aloiteensa nimellä, hän sai aktiivisuudestaan kiitoksen ilman arvontaa.

Kuusan-niemeen ...

Jatkoa sivulta 1.

-keuljettimien sprinklereihin sekä jatkossa myös kuitulinjan sammuttimiin.

Riittävän vedensaannin turvaamiseksi palovesiverkostoon on Kymiöjen rannan pumppaamosta rakennettu palovesiputkisto vanhan ja uuden kuorimon väliselle alueelle.

Seulomon ja keittämön välisille mänty- ja koivuhakkeen kuljettimille tehdään molemmille useita hätäpoistumisteitä sekä asennetaan putkisilloille sammutusvesiputkisto. Mäntykuljettimelle rakennetaan koko kuljetintunnelin pituinen ulkopuolinen kulkusilta, jolta johtaa maahan useita poistumisteitä.

Koivupuolen tunnelissa kulktie sijaitsee kahden kuljettimen välissä. Siellä hätäpoistumistiet toteutetaan tunnelin pohjaan tehtävien aukkojen kautta.

Palovesiputkiston rakentamisen puunkäsittelyyn on toteuttanut Sahala Oy. Hätäpoistumistiet sekä vesiputkiston mänty- ja koivupuolelle rakentaa Kymen Kunnossapito Oy.

Em. turvallisuutta parantavien investointien yhteissumma on noin 4 miljoonaa markkaa.

Muistathan työsuojelualoitteet

Työpaikoille on sijoitettu aloite-laatikkoita, joihin voi tehdä työ-turvallisuuteen liittyviä aloitteita, ehdotuksia, ideoita, purnauksia tai havaintoja. Mikään ajatus ei ole vähäpätöinen. Aloitekortteja on laatikoiden lähjseytydes-sä.

Muistathan tehdä aloitteen! Kaikki aloitteiden tekijät ovat mukana kuukausittain suoritettavassa palkintoarvonnassa. Lisäksi parhaat aloitteet tullaan palkitsemaan erikseen.

Jatkoa sivulta 1.

Arkkisalilaisille Kymin historian suurin ...

Ongelma, johon Inkeroinen ja Sundqvist löysivät ratkaisun, ilmeni talvisin lämmityskauden aikana. Koska arkkisalalin laajennus-osassa ei ole ilmankostutusta, kuivuu leikkattava paperi hetimitäin liikaa ja riisien päällimmäi-

set arkit käpertyivät helposti leikkurin ja käärimäkoneen välisellä kuljettimella.

Arkin reunojen alle menevä ilma aiheuttaa kovemmalla nopeudella leikattaessa päällimmäisten arkkien siirtymistä, häiriöitä ja pysähdyksiä. Linjan ajonopeus saattoi pudota normaalista 82 riisistä minuutissa keskimäärin 75 riisiin minuutissa.

"Kun näimme paperien väliin menevän ilmaa, tuli mieleen, että painetaan se ilma pois", kertoo Sundqvist.

Teräslistoilla voitiin päällimmäisten arkkien siirtyminen ehkäistä ja ylläpitää normaalia ajonopeutta. Sopivan joustava teräs ei myöskään jättänyt jälkiä paperiin.

Saatu hyöty koskee vain talvea

"Paljonhan ne pomot vaatii, mutta ei sentään terveyden kustannuksella"

KYMIN PAPERITEOLLISUUS

Työtaturmat huhtikuussa 1994

Yksikkö	Huhtikuu		Vuoden alusta	
	-94	-93	-94	-93
C- ja MG-paperi	2	3	15	11
Hienopaperi	2	7	31	25
Tehdaspalvelu	2	4	17	22
Energiantuotanto	1	1	5	4
Sellutehdas	2	2	6	7
Muut	0	2	6	9
Työmatkaturnat (sisätyvät edellisiin)	0	2	13	15
Yhteensä	9	19	80	78

Huhtikuun tapaturmatilanne oli poikkeuksellisen hyvä. Tapaturmat olivat pääsääntöisesti työliikkeiden yhteydessä sattuneita selän ja nilkan venähdyksiä. Tapaturmat olivat kaikki lieviä ja niiden vaikeusaste oli 3,6 poissaolopäivää tapaturmaa kohden.

1993-1994, koska salin lisälaajennuksen yhteydessä sinne rakennetaan ilmankostutus. Tämä poistaa kuivumisesta aiheutuvan arkkien käpertymisen.

Työpari hyödyllinen

Tuotantopäällikkö Järvinen totesi palkkion luovutustilaisuudessa, että työparina työskenteleminen on aloitteiden kannalta hedelmällistä. "Yksinään asioista ei aina päästä yhtä hyvin jyvälle."

"Meidän ryhmässä käyttäjä on aina neljä päivää samassa päässä linjaa. Siksi voimme nähdä, miten paperi eri päivinä kulkee koneessa. Mielestämme asiaan ei saa samaa tuntumaa, jos paikkaa vaihdetaan joka päivä", huomauttaa Sundqvist.

Kymin paperitehtaan aloitetoi-

mikunnan puheenjohtaja Aulis Koikkalainen totesi aloitteiden teon lisääntyneen yhtiössä Kymi Nousee -projektin seurauksena. "Paperitehtaalla aloitteet ovat lisääntyneet lähes nelinkertaisesti. Parantamisen varaa kuitenkin on, koska emme vielä ole aktiivisimpia aloitteentekijöitä".

Toimitusjohtaja Pehr-Eric Pätin mielestä nyt palkittu aloite on hyvä esimerkki edistymisestä uusien toimintatapojen etsimisessä. "Toivon, että tämä on myös osoitus siitä, että henkilöstö voi tehdä mittaviakin muutoksia omaan työympäristöönsä. Työn tekevät ihmiset ovat ammattitaitoisimpia myös arvioimaan sitä, eikä - Kymi Nousee -periaatteiden mukaisesti - tarvita korkeampaa koulutuspohjaa."